

It is delivered return to
"GLASILO K. S. K.
JEDNOTE"
1004 N. Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Return Postage Guaranteed.
The largest Slovenian
Weekly in the United
States of America.
Issued every
Wednesday
Subscription price:
For members yearly \$1.20
For non members \$2.00
Foreign Countries \$3.00
Telephone 1048

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Štev. 37.—No. 37.

JOLIET, ILL., 14. SEPTEMBRA, (SEPTEMBER) 1921.

Leto VII. Volume VII.

Razne vesti.

HARDING IMENOVAL STIRI DELEGATE ZA WASHINGTONSKO KONFERENCO

Washington, D. C. 9. sept. — Predsednik Harding je danes imenoval štiri ameriške delegate, ki se bodo udeležili razoroževalne konference dne 11. nov. t. l. v Washingtonu. Imena teh zastopnikov so:

Charles Evans Hughes, državni tajnik, bivši vrhovni zvezni sodnik, bivši predsedniški kandidat in dvakratni governor države New York, po poklicu odvetnik.

Elihu Root, svoječasi vojni tajnik, kasneje državni tajnik, bivši zvezni senator države New York, državnik-odvetnik, in sloveč pravnik v mednarodnih zadevah. Pokojni predsednik Roosevelt je rekel, da je Elihu Root najbolj zmožen in zaslužen Amerikanec.

Henry Cabot Lodge, zvezni senator države Mass., republikanski voditelj v senatski zbornici, načelnik odeska vnanjih zadev, pisatelj in vsečak mednarodnega prava.

Oscar W. Underwood, demokrat po poklicu odvetnik; večletni zvezni senator države Alabama. Underwood je svoječasi priporočal in zagovarjal verzalsko mirovno pogodbo in Ligo narodov.

V kabinetnih krogih se zatrjuje, da tvori ta "velika četvorica" najboljše možne, koje je sploh mogel predsednik Harding za označeno konferenco izbrati.

Smrtna kosa.

Iz Waukegana, Ill. se nam poroča, da je ondi večeraj, dne 13. septembra umrl sobrat Josip Mezmaršič, oženjen, star 46 let ter član društva sv. Frančiška Sal. št. 29, bolehal je samo 4 tedne.

Pokojnik je živel do avg. 1916 v Sheboyganu, Wis. odkoder se je preselil semkaj v Joliet, ter prestopil od društva št. 144 k dr. št. 29. V sled slabih delavskih razmer je šele pred dobrimi tremi meseci s svojo družino odpotoval od tukaj v Waukegan, kjer ga je smrt prehitela v najlepših moških letih. Doma je bil pokojnik iz Trnovega pri Postojni. V Waukeganu zapušča ženo (Katarino) in pet nedoraslih otrok. Poleg gorinavednega društva je spadal tudi k dr. Sv. Petra in Pavla št. 66 J.S.K.J. v Jolietu. Naj v miru počiva!

Senzačen umor na Hibbingu.

Hibbing, Minn. 10. sept. — Po tukajšnjem rudarskem okrožju ni že dolgo časa vladalo tako razburjenje zaradi kakega umora, kakor je nastalo sinoči, ko je zloglasni (Bad) Jack Webb pred svojim stanovanjem ustrelil tri policaje tukajšnjega mesta. Žrtve so: Daniel Hayes, policijski načelnik; Gene Cassidy, predstojnik detektivov in policaj Wm. Kohrt.

Ker je bil Webb zasledovan od policije, je polic. načelnik z dvema svojima tovarišema obkolil hišo, ter mu naznanil are-

tacijo. Ničvredni Webb je pa brez vsake zamude pograbil svojo puško in pričel po vrsti streljati policijske uradnike. Najprvo je padel pol. načelnik Hayes, zatem detektiv Cassidy, končno pa stražnik Kohrt. Morilec je nato naglo odnesel pete in zbežal.

Ves ta prizor je pa opazovala v neposredni bližini Webbove hiše stanujoča Hrvatica Mrs Čunković, ko je delala na svojem vrtu. Ker navedenka ne razume angleškega jezika, je o tem umoru enostavno molčala in delala dalje. V sled tega se je o tem trikratnem umoru še le prekasno zvedelo, da je morilec pravočasno pobegnil.

Danes se je skupaj zbralo nad tisoč oboroženih oseb iz mesta ter okolice, ki iščejo ter zasledujejo morilca Webba, za kojega ujetje (živega ali mrtvega) je razpisano \$3000 nagrade.

Združevalna konvencija.

Minuli ponedeljek, dne 12. t. m. se je pričela v bivši Grdinovi dvorani v Clevelandu, Ohio združevalna konvencija SNPJ in SDPZ; na to zborovanje je prišlo okrog 200 delegatov in gl. odbornikov označenih podpornih organizacij. Glavni namen te konvencije je medsebojna združitvena odobritev; sestava pravil in določba novega imena teh združenih Jednot.

Kakor znano, se je sprva mislilo združiti s tema Jednotoma še troje drugih: JSKJ, SSP Zveza in SZZ; v sled nesporazuma so pa vse te tri podp. organizacije svoj združevalni načrt preklicale in ustavile.

Nova vojna.

Riga, 12. sept. — Ruska sovjetska vlada je napovedala vojno stanje Besarabiji ob rusko-rumunski meji.

Velike izgube v grško-turški vojni.

London, 12. sept. — Iz Carigrada se semkaj poroča, da so v zadnji bitki pri Angori Grki izgubili 18,000 mož, Turki pa 12,000. Navzile veliki izgubi pa Grki še vedno nadaljujejo s svojo ofenzivo, katero turški nacionalisti hrabro odbijajo.

Senator priporoča 2.75% pivo.

Washington, D. C. 8. sept. — Senator Calder iz New Yorka bo pri prihodnjem zasedanju predložil svoj zakonski načrt za uvedbo dostavka Volsteadovega zakona, da bi se smelo 2.75% pivo prodajati. Calder zatrjuje, da take vrste pivo ni opojno ter zajedno priporoča \$5.00 zveznega davka na vsak sodček piva. Ako bi Calderjev predlog obveljal, bi imela vlada do okrog 100 milijonov dolarjev letnih dohodkov.

Smrtonosni dvoboj dveh dečkov.

Topeka, Kans. 11. sept. — Tu se je vršil danes dvoboj med dvenaj mehiškima dečkoma 17 letnim Helestinom Guerrem in 14 letnim Louisom Garcia, ker sta bila oba zaljubljena v 14 letno Emelindo Vargas. Mlada ljubimca sta se bojevala s samokresi in sta končno oba na mestu mrtva obležala.

Slovenec, avijatik — ponesrečil

V kolikor nam znano, se je pred nekaj dnevi pripetil že drugi slučaj, da je našel smrt pri letalnih vajah kak ameriški Slovenec.

Lansko leto je na ta način ponesrečil neki rojak iz Clevelanda, O. Letos, dne 31. avgusta je pa slična usoda zadela 22 letnega mladeniča Adolf Ferencaka, starejšega sina rojaka Josip Ferencaka, živečega v Brooklynu, N. Y. znanega organizatorja slannikarske muje.

Pokojnik je bil rojen v Gradcu na Štajerskem dne 27. septembra 1899. V Združene države je prišel 20. avgusta 1906. V armado Zdr. držav je vstopil prostovoljno leta 1914 k 13. artilerijskemu polku. Bil je v svetovni vojni 18 mesecev, 7 mesecev je bil na fronti ter je bil traktat lahko ranjen. Iz Francije se je vrnil 27. maja in 8. julija istega leta vstopil v zrakoplovni oddelek armade Združenih držav. Smrtno se je ponesrečil 31. avgusta v državi Maryland pri vojaških vajah. V New York so ga pripeljali z vojaškim spremstvom in njegovi tovariši so mu pri pokopu dne 4. sept. izkazali vse vojaške časti. Na njegovo krsto je metal v obliki rož zadnje pozdrave iz zrakoplova njegov tovariš. Pokopan je bil na St. Johns pokopališču.

Iskreno sožalje prizadeti družini, pokojnemu mladeniču, ki je padel v službi za domovino, pa bodi lahka ameriška gruda!

Ali velja to tudi za Vas?

Washington, D.C. 11. sept. — Uradniki zveznega davčnega urada so preračunali, da je znašala l. 1920 "per capita" davčna vsota 53.46 dolarjev.

Lansko leto je bilo povprečno \$5,679.134.204 denarja v prometu, kar odpade na vsako osebo \$52.41. —

Op. stavca: Zal, da to poročilo ni povsem resnično, ker je nas dosti takih, da smo imeli večkrat prazne žepe — jaz jih imam še sedaj!

Ameriški sindikat kupil veleposestva Habsburžanov.

Pariz, 11. sept. — Sindikat znanih ameriških kapitalistov, obstoječ iz Charles J. Sabin-a, J.-L. Replogle, Frank Munsey-a in Thomas Felderja je kupil vsa veleposestva (ozemlje, gradove, tovarne i. dr.) last bivšega avstrijskega nadvojvode Friderika in njegovega sina Albrehta za znesek 200 milijonov dolarjev. Ta posestva se nahajajo v Avstriji, Ogrski, Čehoslovaški, Jugoslaviji (1) in Poljski.

Poštnina pisem ne bo povišana.

Washington, D. C. 12. sept. — V sled številnih pritožb in protestov iz vseh delov Združenih držav v zadevi nameravane povišanja poštnine pisem na 3 cente, je vladna administracija ta načrt ovrgla tako, da ostane še stara poštnina v veljavi.

Zadušnica za pok. kraljem Petrom I.

Washington, D. C. 2. sept. — Danes dopoldne se je vršila v vitlejemski kapeli washingtonske katedrale svečana zadušnica za pokojnim jugoslovanskim kraljem Petrom I; cerkvene obrede je vodil grški svečenik Thomas Daniels ob asistenci episkopalnega pastora de Vieraesa in še štirih drugih duhovnikov.

Te zadušnice so se vdeležili preds. Harding; dr. taj. Hughes; admiral Kuntz, zastopnik mornaričnega ministra; zastopnik vojnega ministra; ministar vnanjih in notranjih zadev; delavskega ministra in zastopniki senatnega odbora in zastopnik generala Pershinga.

Od diplomatskega kora so bili prisotni: japonskiposlanik; vodja francoskega poslanstva; svetnik ruskega in španskega poslanstva; perzijski minister; vojaški atašej Velike Britanije; zastopnik italijanskega in chiliskega poslanstva; tajnik argentinskega ministra; vodja belgijskega poslanstva; tajnik peruvskega in brazilskega poslanstva; vodja meškega poslanstva; tajnik kubanskega in švicarskega poslanstva; minister Čehoslovaške; svetnik kitajskega poslanstva; vodja grškega poslanstva; zastopnik bolgarskega poslanstva in zastopniki ostalih držav. Navzoče je bilo tudi vse oboje jugoslovanskega poslanstva.

Takoj po prihodu v cerkev se je ravnatelj jugoslovanskega poslanstva g. Tadić v ime n kralja Aleksandra zahvalil predsedniku Hardingu za izraženo sožalje in njegovo pozornost pri tej zadušnici.

Predsednik Harding, njegova soproga državni tajnik Hughes in njegova soproga so položili vence na katafalk; častno stražo so pa tvorili častniki ameriške mornarice.

Kino igralec "Fatty" Arbuckle obtožen umora.

San Francisco, Calif. 11. sept. — Danes je bil aretiran sloveči komični kino igralec "Fatty" (Debeli) Arbuckle, v sled obtožbe umora 23 letne gledališke igralko in krasotice gd. Rappe.

Arbuckle je dne 5. t. m. na svojem stanovanju v nekem hotelu priredil privatno zabavo, koje se je udeležilo 5 moških in ravno toliko žensk; med temi je bila tudi označena igralka Miss Rappe. Po dovršenem popivanju in zabavi je nastal med pohotnim Arbucklem in gd. Rappe prepir; prvooznačeni je povabljen igralko napadel ter tako pretepel, da je dne 9 t. m. umrla za vnetjem črev. Morilec je ponujal že večje vsoto varščine, katero je pa sodnijska oblast odklonila.

Arbuckle, ki je nastopal v smešnih vlogah kot debeluhar, je star 34 let in samski; rojen je bil v Kansasu. S svojimi komičnimi nastopi v kino-gledališih si je zadnja leta toliko prislužil, da je vreden nad milijon dolarjev.

Ustoličenje clevelandskega škofa.

Cleveland, O. 8. sept. — Minuli četrtek je bil v tukajšnji katedrali sv. Janeza na slovesen način ustoličen peti clevelandski škof, Rt. Rev. Josip Schrembs, bivši škof v Toledo, Ohio. Te slovesnosti so se vdeležili štiri nadškofje, 30 škofov in 500 duhovnikov od blizu in daleč. Kardinala O'Connella iz Bostona je zastopal Monsignor M. J. Spalice. Pri ustoličenju so bili navzoči sledeči nadškofje: Patrik J. Hayes iz New Yorka, Henry Moller iz Cincinnati, George W. Mundelein iz Chicaga in Avgustin Dowling iz St. Paula.

Rekord v tesnopoljsu.

Dne 26. avgusta t. l. se je vršila v Niagara Falls, N. Y. konvencija in tekma Mednarodne zveze tesnopoljscev (stenografov), pri kateri je zmagal 20 letni Harold Schneider iz New Yorka s tem, da je v 1 minuti napisal 175 besed brez napake.

Velika poplava v Texasu.

San Antonio, Texas, 12. sept. — Minulo soboto zjutraj je v sled groznega deževja izstopilo več rek iz svojih bregov kar je povzročilo veliko poplavo v tem mestu in okolici. Narastle so reke: San Antonio, Alazan in San Pedro, ter poplavile 14 mest v Williamson ter Milman okraju. Naravno, da je pri tej katastrofi utonilo številno človeških žrtev; do sedaj so pri nas potegnili iz vode že 49 trupel, 36 je nevarno ranjenih, 20 pa še pogrešanih. Materijalna škoda znaša nad deset milijonov dolarjev.

Iz Taylorja Teks se poroča, da je tamkaj voda odnesla do malega 100 oseb; med temi je bilo največ Mehikancev. Poplava je sedaj že precej pojenjala, da se z rešilnim delom lahko nadaljuje.

Izboljšanje pošiljatve raznih listov.

Washington, D. C. 11. sept. — Generalni poštar Hays nažnanja, da se bo počeni s dnem 1. oktobra t. l. zopet pričelo pošiljanje mesečnike, polmesečnike in dvotednike z osebnimi, oziroma poštunimi, in ne več s tovrstnimi ylaki, tako da bodo te liste naročniki veliko prej v roke prejeli.

Švica je naklonjena bivšemu cesarju Karolu.

Zeneva, 11. sept. — Švicarski zvezni svet je dovolil, v Švici živečemu, bivšemu avstr. cesarju Karolu posebne udobnosti s tem, da mu ni treba plačevati nobenih davkov. Švica je mišljenja, da ima od Karola že itak dosti dobička, ker slednji ondi vsako leto potroši nad milijon frankov.

Bavarski ministrski predsednik odstopil.

Monakovo, 11. sept. — Ministrski predsednik von Kahr in pravosodni minister Rothe sta danes podala svoje resignacije, v sled kompromisnih sporov z Nemčijo.

Pogreb kralja Petra.

Belgrad, 23. avg. — Večeraj popoldne se je izvršil pogreb kralja Petra I. V Belgrad je ob tej priliki prispelo nebroj deputacij iz cele kraljevine in računajo število teh nad 30,000 ljudi. Sprevod se je pričel pomikati ob 8:30 od saborne cerkve proti kolodvoru. Ulice, kjer se je pomikal sprevod, so bile nabito polne občinstva, ki ga je kordon vojaštva komaj zadrževal. Na čelu spreveda je korakala konjenica kraljeve garde, za njo pa so se razvrstila odposlanstva. Pred krsto je šla duhovščina vseh ver, katoliška z nadškofom dr. Bauerjem, muslimanska, židovska in pravoslavna s patrijarhom Dimitrijo, ki je opravil pogrebne svečanosti. Krsta se je nahajala na lafeti, ki jo je vlekle 60 gardistov. Ob krsti sta šla generala Jurisich in Maister. Za krsto pa člani kraljeve rodbine, zastopniki vlade in tujih držav in nebrojna množica občinstva. Na kolodvoru so pevska društva zapela žalostinke, topovi so oddali salve in truplo mrtvega kralja je poseben vlak odpeljal v Topolovac, kjer so ga položili k večnemu počitku.

General Bandholtz zapustil premogovski okraj v W. Va.

Charleston, W. Va. 12. sept. — General H. H. Bandholtz, poveljnik zveznih čet v premogovskih okrajih Zapadne Virginije, kjer so se zadnji čas vršili nemiri med premogarji in stražniki v Logan in Boone okrajih, se je danes zopet vrnil v svoj glavni stan v Washington; začasno, ali do odpoklica pač ostanejo še v onih krajih polki št. 10, 19, in 40.

Pred svojim odhodom je general poslal guvernerju Morgannu zahvalno pismo, naslovljeno nanj in na stanovnike W. Va. za prijazno ravnanje izkazano njegovim vojakom tekom minule okupacije.

Povratak ameriških vojakov iz Nemčije.

New York, N. Y. 12. sept. — S transportnim parnikom "Cantigny" je danes iz Antwerpna semkaj prispelo 427 ameriških vojakov, ki so opravljali pri ameriški armadi na Nemškem razne službe; navedenci so se od tukaj podali v taborišče Fort Sloeum.

Parnik "Cantigny" je zaeno pripeljal tudi 1100 trupel ameriških junakov, ki so padli na Francoskem v minuli svetovni vojni.

Revolucija na Ruskem narašča.

London, 12. sept. — Tukajšnjemu listu "Daly Mail" se iz Varšave poroča o ponovni nastaji v Beli Rusiji. Revolucija je naperjena proti boljševiški vladi, ker je zopet uvedla odmerke živil (kruha in moke) ter zaplenila stanovnikom vsa zaloga živeža.

Umori boljševiških komisarjev so v sled tega vedno na dnevnem redu. Sovjetske oblasti skušajo upor s številnim reprezalijami in eksekucijam zatreti.

Največji slovenski tednik
v Združenih državah.
Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
Za člana, na leto\$1.20
Za naročnice\$2.00
Za izposodbo\$3.00
NASLOV
uredništva in upravitelja je
1004 N. Chicago Street,
Joliet, Ill.
Telefon: 1048

Društvena naznanila in obvestila

Društvo "Marije Pomagaj" št. 78 Chicago, Ill.

Naznanjam vsem članicam našega društva, da se začne z mesecem septembrom društveno seje zopet ob nedeljah; torej se vrši prihodnja seja tretjo nedeljo tekočega meseca, (dne 18. sept.) ob 2:30 popoldne in potem redno vsaki mesec na tretjo nedeljo.

Opozarjam vse članice, všteta so tudi vsa dekleta, da se brez izjeme vdeležijo seje v septembru, ker bo treba vse potrebno ukreniti glede vinske trgovine, vršče se dne 2. oktobra t. l.

Vsaka članica naj tudi skuša vse tikete gotovo razprodati, da bo uspeh tem večji.

S pozdravom do vseh članic.
Marija Blaj, tajnica.

URADNO NAZGANILO društva "Marije Magdalene" št. 162, Cleveland, O.

Uradno se sestram naznanja, da smo na redni seji meseca septembra sklenile, da se za prihodnje tri mesece pristopni nožnja in sicer na en dolar.

Torej cenjene sestre, tukaj se vam nudi lepa prilika da lahko vsaka pridobi kako novo članico; pri tem pa dobi še vsaka članica za svoj trud \$1. — nagrade iz glavnega Jednotnega urada za vsako, na novo predlagano kandidatinjo (članico), katero pridobi za naše društvo.

Drage mi sestre! Stopite torej na moč! Ker je v Clevelandu še dosti naših rojakinj, ki še niso nikjer zavarovane, pridobite jih za naše napredujoče društvo in za našo dično K. S. K. Jednoto! Tako lepe prilike še niste dolgo imele za agitacijo. Sleharna izmed nas, naj pridobi po eno novo članico do novega leta, pa nas bo tedaj nad 600 (šeststo!) pod zastavo društva Marije Magdalene. Za pojasnila glede sprejema in pristopa se obrnite na podpisano tajnico, ako vam ista ni znana. — Torej na delo! Katera bo v tem času pridobila največ novih članic, in največjo nagrado!

S sestrskimi pozdravi
Josephine Menart, tajnica.
1277 Norwood Rd.
Cleveland, O.

Bridgeport, Ohio.

Cenjeni sobr. urednik: —

Dovolite mi malo prostora v Vašem cenj. listu.

Novic nimam posebnih poročil, ker jih tu pri nas ni veliko in je vedno vse bolj po starem. Z delom gre tukaj bolj slabo, kot po drugih krajih; deti se po 2 ali 3 dni na teden to je pa jako malo osobito za otce z velikimi družinami. Živeti v času druginje s pičlim zaslužkom je težava stvar. Pa si pomagaj, če si moreš, če so dragi brez nas gospodarji. Upamo na boljše čase, da bi le kmalu nastopili.

Naj še omenim, da se naše tukejšnje društvo sv. Ane št. 122 K. S. K. J. marljivo pripravlja na vprizoritev dveh gledaliških iger in sicer: "Tri sestre" — v slovenskem jeziku in na zanimivo angleško igrano "A cook wanted" (Isče se kuharico). Vprizoritev se vrši dne 24. septembra zvečer ob 7:15 v društveni dvorani v Boydsville, O.

Kar se teh lepih iger v naši naselbini še ni predstavljalo in ker so v resnici zanimive, ne bo nikomur žal, da se istih udeležijo. Vsakdo bo imel dosti lepega razvedrila in zabave. Zato reje Vas cenj. rojaki in rojakinje iz naše naselbine ter bližnje okolice že danes v imenu društva

va udeležbo vabim, da nas dne 24. sept. zvečer posetite v obilnem številu. Po igri bo ples za mlade in poskočile pare; svira la bo izbrana godba. Po igrah se vrši prosta, domača zabava. Gotovo in naravno, da bo ta večer cenj. gostom na razpolo go sladka pijača, pa tudi izvrsten prigrizek. Na veselje svidenje!

Ana Smrekar, tajnica.

Waukegan, Ill.

Dne 26. avgusta je umrl na domu svoje sestre rojak Frank Trček, star 35 let. Pokojnik je bil blag mladenič, mirnega in tihega značaja; polegel je po 3 mesečnem bolehanju za jetiko.

Pogreb se je vršil dne 29. avg. iz slovenske cerkve. Bil je član Slov. samost. dr. Vitezi sv. Jurija, Slov. samost. podp. dr. "Waukegan—North Chicago" ter društva sv. Jurja št. 103 W. O. U. Zadnje društvo je spojeno z dr. "Waukegan—North Chicago. Pogreba so se vdeležela gori omenjena društva. Dasi se je isti vršil v ponedeljek, ko je pretežna večina ljudi bila doma, vendar je bila vdeležba zelo pičla; od 300 članov jih je šlo za pogrebom samo šestnajst! (16) Pritem se predsednika in dr. tajnika ni bilo navzočega! — Kako je lepo, če sprejme številno članov svojega umrlega sobrata k zadnjem počitku; ni pa častno če člani za vokal opazujejo pičlo vrsto pogrebcev ali sprejmo. — Res prava, bratska ljubezen — taka, kajne! Vidimo pa soper na drugi strani drug zgled; od društva, ki šteje okrog 30 članov jih vidimo za pogrebom sobrata 18 v uniformah, 2 pa v civilu med oni mi 16 imi od drugega društva. — Rojaki! H kateremu društvu boš torej pristopil! Sam si delaj sodbo!

Kakor že zadnjič poročano, smo imeli pri nas predzadnjo nedeljo tekmovalno žogometno (Base ball) igrjo med našimi fantini in fanti iz Chicago. Boj se je zaključil z zmago naših z 8 proti 4 točkami. Chikaški fantje so bili žogo dobro, vendar im ni bila sreča mila. Upamo, da se še večkrat spoprimemo z našimi!

Na Delavski praznik (Labor Day) so naši fantje (Opeka's All Stars) bili žogo s skupino C. O. of Foresters. Igrjo so izgubili s 5 proti 4. Še nikdar, kjer so igrali niso bili naši še tako prevarani. Razsojevalec (umpire) je njih igralca z 2 vdarci (strike) odpočkal. Dal je ker je eden imed naših igralcev v 9. dejanju (inning) žogo tako zbil, da sta naredila dva igralca tek v celim kolo barmu (home run), bi bila zmaga na naši strani; nevesel razsodnik je pa proglasil da žoga ni letala na pravo mesto (foul ball), da ne morete dva igralca priti na svoje mesto domov (home run). Vsi gledalci so se zgražali nad tako razsodbo; tudi "umpire" je drugi dan pri znal, da je padla žoga na pravo stran (fair ball) in da je pravzaprav zmaga Opeka's A. S. skupina, ne pa skupina Borštmarjev (C. O. of F.)

Mesec kimovec jo je priklimal tudi v našo naselbino, ter z njim megleni jesenski dnevi. Pričela se je tudi doba jesenskih veselje. Isto je dne 4. sept. otvorilo tuk. vrlo društvo Marije Pom. št. 79 K. S. K. J. z la po dvojezično igrjo "Pogodba". Navlelo silno slabemu vremenu in tudi slabim delavskim razmeram je bila v deležba dovoljna.

Kaj sedimes to zadostuje, se pa o prihodnjem soper oglašam. Poročevalca.

San Francisco, Calif.

San Francisco je velika slovenska naselbina s petimi raznimi slovenskimi podpornimi društvi in skupnim članstvom okrog 500. Imamo tudi slovenske cerkve, istotako slovenskega duhovnika. Zadnje čase se je pričelo veliko zanimanje za zgradbo Narodnega Doma, ki bi bil res v korist naši naselbini ga skoraj gotovo dobimo prihodnjo spomlad. Čast onim, ki se tako za to lepo idejo zanimajo.

Fantov in deklet je že tudi prišlo lepo število iz stare domovine; samo ženitve niso tako pogoste kot bi morda pričakovali.

Delavski ramer ne morem hvaliti, ker so slabe, kot povsod; da bi se zboljšale, pač ne moremo pričakovati še najmanj do prihodnjega poletja. — Vreme imamo krasno, kar je že v Kaliforniji navada; posebnost po zimi se nam dopade, ker ni treba gaziti snega.

Ker nisem za danes posebno razpoložen za daljši dopis, sem to poročilo le bolj površno postavil; pač pa hočem prihodnjič poslati nekaj daljših črtic (opisov) iz jugozapada (osrednje in južne Kalifornije in Arizone) katere sem že skoro docela prepotoval. Poročal bom samo izvirne reči.

S pozdravom
Gorjača.

Opomba uredništva:

Ker živi v Vašem mestu tudi več članov raznih društev naše K. S. K. Jednote, in ker ondi se nima K. S. K. J. svojega podrejenega društva, bi bila priporočljiva ustanovitev istega; 12 članov (ic) zadostuje za novo društvo. Lahko bi se združili oni člani na potnih listih in pridobili še nekaj novih članov. Skušajte ta naš nasvet uresničiti, za kar Vam bomo hvaležni.

Lokalne vesti.

Smrtna kosa.

Po trimesečnem bolehanju radi ponesrečene operacije je dne 1. t. m. spravljen z Bogom umrl rojak Frank Bučar, rodom iz vasi Blato pri Grosupljem; pokojnik je bil več let udovec in ne zapuščal nič otrok. Tukaj v Jolietu ostavlja bratranca Matevža Bučar, nekje v Minnesoti pa brata; star je bil okrog 45 let ter spadal k tukajšnjemu društvu SDPZ. Še meseca julija je bil operiran na slepiču, pa od onega časa nič več ni popolnoma okreval. Pogreb se je vršil dne 3. sept. Naj počiva v miru!

Veselica pevskega zbora cerkve sv. Jožefa.

Na, dne 8. t. m. se vršeci seji Pevskega zbora cerkve sv. Jožefa je bilo soglasno sklenjeno, da se priredi na Martinovo nedeljo dne 13. novembra t. l. v "Slovenija" dvorani jesensko veselico, spojeno z neko zanimivo gledališko igrjo in lepimi pevskimi nastopi in točkami. Čisti prebitek bo namenjen v prid naše slovenske cerkve.

Označeni zbor bo skušal napeti vse sile, da bo ta prireditev pod vodstvom sedanjega organista g. R. Zupanca sijajno uspela, na kar cenjeno občinstvo že danes opozarjamo. Vstopnice v predprodaji se bodo dobile pri članih (icah) tega zbora že tekoči mesec.

Odgovor na poziv.

Slovenska skupina žogometnih igralcev v Jolietu je te dni prejela od skupine žogometnih igralcev Slovenske postaje M. W. of A. v Chicagu poziv k tekmovalni igri. Naši slovenski "žogarji" sprejmejo ta poziv. Ako imajo čikaški igralci korajžo, naj le pridejo zopet v Joliet, bomo videli, kdo bo zopet zmagal!

HIMEN.

Dne 7. t. m. se je v slovenski cerkvi sv. Štefana v Chicagu poročil rojak Frank Schonta z gđc. Albino Lukek-Walker. Poročil ju je Rev. K. Zakrajšek.

Oba novoporočenca sta v tamoniški naselbini ugledna in dobro znana, ker sta pri raznih prireditvah večkrat nastopila in sodelovala; nevesta, bivša gđc. Walker je bila tudi več let cerkvena pevka.

Obema izražamo iskrene čestitke, želeči jima mnogo sreče v novem stanu!

SPOMIN NA SOSKE BREGOVE.

Solnce se niža za michigan-skim jezerom dalje in dalje, dokler ne utone na zapadu. Počasi se vlega mrak na zemljo in redka meglica se vleče nad čarobno jezersko gladino; polagoma se razgrne tiha noč.

Da, ob tako krasnem jezeru in tako krasno noč se človeka radi lotevajo spomini na prošlost, na staro domovino. — Tudi moje misli hite danes tjakaj čez širno jezero, čez ameriško ozemlje, čez atlantski ocean do — zelene Soče. — Da, minula je že cela vrsta let, odkar sem jo poslednjič videl in morda tudi zadnjikrat? Ali, vendar mi boš ostala ti moja nepozabna Soča do smrti v spominu. —

O, ko bi še živel naš pokojni goriški preroški slavček Simon Gregorčič, bi danes iznova zložil pesem o tebi, pa ne preroške, ampak mrtvaško in pogrebno. Če bi tebe danes zazrl, bi mu zasolžilo oko, ker nisi več naša. Sreč bi mu počilo pri pogledu na številne grobove naših žrtv ob tvojem bregu. Vse te žrtve so padle zaman, ker nam je izdajalski sovražnik ukradel lepo Goriško, — mojo rojstno domovino.

Th danes se tu v tujini spominjam tudi Tebe, drugi mi Simon, dasiravno te krije s slovensko krvjo oškropljena domača gruda. Oko se mi zasolzi, kadar se spomnim na te in na najuna blažena otroška in malo tudi mladeniška leta, katera sva skupaj preživela v rojstni vasi nedaleč od zelene Soče, katero si ravno ti najlepše opel. Vse to je minulo, kot mine jutranja zarja. Tebe že krije črna zemlja, jaz sem se pa podal preko oceana v novo domovino. Zares, čudna pota usode!

Da, dragi mi ameriški Slovenci! Ko bi vi danes pred seboj zazrli nekdanjo krasno goriško zemljo in soške grobove, bi zapazili grob pri grobu in razvaline. Zato pa imejmo vedno v svetem spominu nekdanjo našo goriško kraljico: zeleno Sočo, ki se danes pretaka po sovražnih tleh. Upajmo, da se ne bo za vedno!...

Vam pa, dragi mi slovenski padli junaki naj prepevajo slavci in kosi ob pomladanskih večerih sladko uspavalno pesem, pesem o vašem izgubljenem življenju in o naši izgubljeni Soči!.....

J. M.
North Chicago, Ill.

KAJ NAJ UČIMO DEČKE?

Bogaboječnosti. Ubogljivost in poslušnosti. Da bodo čitali lepe knjige. Zmernosti v vseh zadevah. Ogibati se slabe družbe. Čistosti in snažnosti. Ako stopijo v tujo hišo, da so odkriti. Da marljivo izdelujejo naloge in ubogajo v šoli. Marljivosti; da so vedno s kakim primernim delom zaposleni. Da ne smejo kaditi, kleti in grodo govoriti. Zgodaj vstajati in iti pravočasno k počitku. Ujdnosti in prijaznosti do vsake osebe. Da opuščejo slabe razvade in se držijo lepih. Da spoštujejo stare ljudi; da so prijatelji s svojimi sošolci.

SPANJE, POTREBNO ZA OTROKE.

Državni zdravstveni oddelek je te dni izdal v javnost več navodil, kako ravnati z šolo obveznimi otroci, da bodo zdravi. Pri tem se navaja dejstvo, da je redno spanje za otroke največ vredno, kar naj bi si vsi starši dobro zapomnili. Otrok mora sleherni dan spati najmanj po 9—10 ur.

Zdravniki priporočajo šolo-obveznim otrokom sledeči spalni red:

V starosti 4 let po 12 ur dnevno
Od 5—7 let.... po 11—12 ur
Od 8—11 let.... po 10—11 ur
Od 12—14 let.... po 9—10 ur

Otrok najbolj raste ko spi ali počiva.

Utrujeni otroci brez rednega spanja se slabo učijo in tudi slabo razvijajo.

Ako gre otrok že bolj pozno k počitku, postane nemiren, ker ga mučijo sanje. Tak otrok je drugo jutro siten in klavern, ker se ni zadostno odpočil.

Otroci, katerim se privoščijo dosti spanja so navadno ubogljivi ter pridni, bodisi že doma, ali pa v šoli. Takim se možgani bolj naglo razvijajo kakor pa v nasprotnem slučaju.

Otroci, če so v postlji ne raztrgajo toliko obleke in čevljev, tako tudi v tem času ne naga-jajo staršem.

Mati, ki spravi svojo dečo v posteljo že ob pol. 7. zvečer, se lahko za par ur po napornem dnevnem delu odpočije.

Ako tvoja sosedja spravlja svoje otroke običajno bolj pozno k počitku, ne posnemaj je se ti. Ako otroka že zgodaj razvadiš na dolgo bdenje, je to razvado težko popraviti.

Star pregovor nam veli, da bi morali otroci tedaj iti k počitku kot—kokoši.

Francozi o škofu Mahnič

Zadnja številka francoske katoliške revije je prinesla članek "Posmrtni spomin na velikega škofa hrvatskega dr. Antona Mahniča". Naj navedemo par misli iz članka: Mahnič je deloval v modrosloju, estetiki, pisal v "Slovenca", ustanovil je "Rimskega katolika" od leta 1896 pa je bil škof na otoku Krku. Njegova pastirska delavnost je bila vsestran-

ska in neumorna. Proti liberalizmu, podpiranemu po avstrijski vladi, je budil z modroslovnimi in bogoslovnimi članki versko prepričanje v Slovincih in Hrvatih. Izvojeval je proti vladi, ki je bila neprijazna slovenskemu čustvovanju, da so duhovniki poučevali v hrvatskem jeziku verouk, dasi jih je avstrijska vlada silila, da naj uče, če že ne nemško, pa vsaj italijansko. Največjo zaslugo si je pridobil škof Mahnič s tem da je ščitil, širil glagolski liturgični jezik v hrvatskih pokrajinah proti vsemu nasilstvu avstrijske in italijanske vlade. Ustanovil je Akademijo starega hrvaškega pisma, kjer se izdajajo liturgične knjige v staroslovensščini. Tiskarna na Krku je njegovo delo. Tu se tiskajo časopisi in revije kakor "Hrvatska Straža". Največ se je trudil za zdrav dijaški naraščaj. Vrsta zavednih Hrvatov se je zbrala okoli njega in je izdajala "Luč", ki je redno prinašala prelepe članke očetovskega škofa. Pred svojo smrtjo je napisal oporoko, v kateri je drage mu dijake prosil in opominjal na vzajemno ljubezen, edinstvo, zvestobo v veri, da bi delovali med priprostim narodom, bojevati se proti nezdravemu liberalizmu, proti spačenemu modernizmu ter tako ohranili svoj mili narod... Ko so Italijani zasedli hrvaške kraje, so ga odvedli v ujetništvo, od koder se je vrnil duševno in telesno strt v drago domovino, kjer je izdihnil svojo plemenito dušo.

ZAHVALA.

Niže podpisana se iskreno zahvaljujem cenj. glavnemu odboru K. S. K. Jednote za točno in hitro izplačilo smrtnine po mojem ranjku možu John Lovšin-u; član dr. Sv. Cir in Met. št. 4. zato toplo priporočam vsem Slovincem in Hrvatom, da obilno pritojijo v K. S. K. Jednoto.

Z rodoljubnim pozdravom
Mrs. Franciska Lovšin
Soudan, Minn; dne 10. avgusta 1921.

Solnčni žarki koristijo zdravju. Dosti je pa lenuhov in delamržežev, ki najraje leže v sen-ci.

John Gottlieb
EDINI SLOVENSKI
DRY GOODS STORE
1821 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Union Suits zimski za deklice od 2 do 12 let, samozimski za deklice od 2 do 12 let, samo- 50c	Obleke za dečke fino narejene, iz volnenga blaga. Vredne \$8 do \$10. Posebna cena. Obleke za dečke v starosti od 3 do 8 let. St. 2200 St. 5018 \$4.95 \$5.95
Sweaters Volneni ženski jopiči, najnovejše mode, različne barve, vredni do \$7.00, dokler zaloga traja po \$2.98	Moške srajce Za praznike, dobre kakovosti, velikost 14 do 17, po 98c
Union Suits za fante od 6 do 14 let, zimске, sredno težke, dobre kakovosti, drugi jih prodajajo po 85c, naša cena, dokler zaloga traja, 50c	O. N. T. Crochet Cotton Pavla za hčlanje, vse številke, bela ali rujava, naša cena. 3 za 25c

Pošiljamo v vse dele Združenih držav, kakor tudi v stari kraj. Ako hočete Vaše v starem kraju za Božič razveseliti, pošljite jim zavitek. Mi vas uredimo po predpisih. Pišite nam še danes za pojasnila.

Dramatika.

"STARI IN MLADI".
TRETJE DEJANJE.

(Nadaljevanje.)

Preprosta kmečka soba. Miza in klopi krog nje. Na desni vhod v čumnato. Na zadnji steni vhod iz veže v sobo.

1. prizor.—France in Šepar.

ŠEPAR (Francetu, ki mu sedi nasproti zamišljen). Tema se že dela. Kar naravnost pojdi v malin k Prelesniku in mu nesi kakšen prigrizek in požirek! Čez kake dve uri pridem tudi jaz. Pomeniti se moramo o velikem semnju v Karloven, kamor pride mnogo Lahov. Pa tudi v Šentvidu se bo dalo kaj razpečati, kjer bo v kratkem semenj. — Kaj si nekaj zamišljen?

FRANCE. Skrbi me. Vedno več se govori o Cesarju.

ŠEPAR. E — ne boj se za tega tička. Če se zna kakšen človek izmuzati, on se zna.

FRANCE (vstajaje). Pa gotovo pridi, da grem jaz potem domov. Tako sitno se mi je izgovarjati pred ženo, če pridem pozno.

ŠEPAR. Ne bodi šlapa! S svojo babnico bi prišel že davno na boben, da nimaš tega zaslužka. Boga naj zahvali, da ji vališ denarje.

FRANCE. Tisto je res. Torej jaz grem.

ŠEPAR (ko je France že med durmi). Čakaj, France, še nekaj. Stopi malo nazaj! — Ti, ali bi ne hotel očeta nazaj k sebi vzeti. En mesec so zdaj pri meni, pa rečem Ti da so mi v preglavico. No — zaradi hrane, to je malenkost, temveč zaradi prostora mi gre tesno. (France sede nazaj.) Ti imaš vendar več prostora.

FRANCE. Saj jim ne branim. Saj imajo celo pravico v moji hiši prebivati. Pa kaj, ko nočejo pod streho. Tako lepa sobica je zgoraj, razgled na vrt in čebelnjak. V čumnato pa zdaj ne morejo.

ŠEPAR. Kako da ne?

FRANCE. Alena si jo je po svoje pa prav lepo opravila. Tudi sama spi včasih v njej.

ŠEPAR. Sicer pa res. Zakaj ne bi šli v podstrešno sobico? Križ božji, kadar človek onemore in nič ne zasluži, vendar ne sme biti izbirčen.

FRANCE. In zakaj jih ne moreš imeti — Ti? Saj je ta čumnata prosta, ne?

ŠEPAR. Seveda, toda k meni pride ponoči marsikak gost in oče ne smejo vedeti zanj. Časih Kragelj, parkrat je bil tudi Cesar. Na oni strani spiva z ženo. Če je prejšnji čas kdo potrkal na okno, sem hitro vstal in ga zvedel sem in smo lahko brezskrbno govorili. Zdaj ne morem. Zadržuje sem moral Kraglja kar v veži odpraviti. Pa še so naju slišali in me drugi dan vprašali, kaj in s kom sem ponoči govoril.

FRANCE. In kaj si rekel?

ŠEPAR. I — da me je nekdo prišel za svet vprašat, ker mu je krava nenadoma zbolela.

FRANCE. Kakor rečeno, jaz se očeta ne branim. V podstrešni sobi imajo zmerom stan in hrano jim bom dajal kakor preje.

ŠEPAR. Potlej je pa prav! Če se kdo s kruhom skrega, naj se! Jaz nimam nobene dolžnosti do njih. Torej Ti očeta kmalu nazaj pošljem.

FRANCE. Sicer je silno malo upanja, da bi se vrnil k meni — pa poskusi! Se enkrat rečem — jaz jih sprejem rad nazaj — toda v podstrešno sobo. Spodaj ne! — Pridi gotovo! (Odide.)

2. prizor.—Šepar, Mica.

ŠEPAR (sam, smeje). Kako se boji babnice! Boljše bi bilo, ko bi se bal za babnico! Jaz bi mu povedal, pa ga ne mara begati.

MICA (vstopi. Postavi skledo na mizo). Ali je že šel? Počakal bi večerje. (Sede.)

ŠEPAR. Saj jo ima doma. (Jesta.) Veš, kaj sva se menila? Da bi očeta nazaj vzeli.

MICA. Nazaj? Kje pa so oče? Kot hodijo toliko časa!

ŠEPAR. Tiste vitre bi že davno lahko narezali.

MICA. O domov že ne pojdejo. Toliko jih poznam. Pred menoj so se takorekó zakleli, da ne stopijo čez sinov prag.

ŠEPAR. Jaz jih pa tudi ne morem imeti. Imam razne tovariše pri svoji kupčiji, ki jih zdaj ne morem prenočiti.

MICA. Tudi jaz sem se jih naveličala, toda odganjati jih ne kaže.

ŠEPAR. Zakaj ne, če so obema na poti.

MICA. I — saj veš. En mesec jih že rediva; če gredo zdaj proč, sva ob drvošec. Drvošec je pa le vreden, — med brati čez osemsto.

ŠEPAR. Tisto ni nič. Kako pa več, da bo najin?

MICA. Če umrjejo pri naju, prav gotovo.

ŠEPAR. Ni gotovo. Pa tudi, kdo ve, kdaj umrjejo. Leta in leta lahko trpi ta sitnost. Naj še obole in za dolgo obole, kdo jim bo stregel? Postrežba, zdravila, ponočno bedenje, vse to ne bo poplačano z drvošcem. Ali naj bolnika ven vržemo? Res je, lep je oni drvošec, toda, toda, če se denar tudi drugače lahko zasluži.

MICA. Pa kam naj gredo? K Francetu se ne povrnejo, to Ti povem.

ŠEPAR (vstane in se opre z obema rokama na mizo). Domov naj gredo! Bogatin si lahko prebira stanovanje, ne pa berač. Malo manj sitni naj bodo, pa jih bodo povsod radi imeli.

MICA. Naredi, kakor hočeš! Saj si Ti gospodar svoje hiše.

ŠEPAR. Pove se jim z lepa, če ne....

3. prizor.—Prešnja, Ptičar Blaže.

Blaže poje:

Juri Benko vzel je Lenko,
dobro ženko je dobil.

ŠEPAR. Blaže!

BLAŽE (vstopi in nadaljuje).

Rada pupala rada papala,
rada v seni spančkala.—

Dober večer, ljudje božji!

ŠEPAR. Da Vas France sliši, boter, slaba bi Vam pela.

BLAŽE. E, spoštujem toliko Franceta, kolikor on očeta?

Kje pa je stari Jernejec?

MICA. Ni jih še domov. Ne vem, kaj mislijo.

ŠEPAR. I — v kako hišo so se vtaknili, — pa razkladajo svoje težave. Blaže, kako pa, da ste danes tako dobre volje?

BLAŽE. Povedal bom. Preje sem prodal enega slavčka za celih pet goldinarjev. Le pomislita za 5 goldinarjev.

MICA. To ni mogoče.

BLAŽE (mane si roke). Pa je le! No, ptiček je bil, pa tudi tak pevec, da sem se eno uro jokaj za njim. Vidita tudi med ptiči je tako kakor med ljudmi, da so eni butasti, eni nadarjeni. Kaj hočemo! Torej Jernejca ni doma? — Potlej bi pa skoro opravil in jo domov zastavil.

MICA. Le počakajte jih! (Prisluškuje.) Zdaj le gredo. (V veži se čujejo koraki.)

4. prizor.—Prejšnji, Metka.

METKA. (vstopi nekoliko bojeje. Objokana položi nekaj prtljage k peči na klop). Dober večer, sestra in boter! (Ogleduje se.) Kje pa so oče?

MICA. Ali nisi Metka? (Zakriljuje oči.)

ŠEPAR. Prinesi svetilko, da se spoznamo.

MICA (gredoč v čumnato po svetilko). Kaj pa je Tebe prineslo?

BLAŽE (Prime jo v tem za roko). Metka, Metka, odkod pa? Lej jo punico.

METKA. Ah, vse povem.

BLAŽE. Pa saj ni kaj hudega?

ŠEPAR. Prišla si s Pristave, ne?

METKA. S pristave, da. Kje so pa oče?

ŠEPAR. Že pridejo. Sedi in povej. Zdiš se mi vsa preplašena.

METKA. Kaj bi ne bila! Ob službo sem. Barba mi je odpovedala službo in sicer kar nenadoma in brez vzroka.

BLAŽE. Te te, spaka!

ŠEPAR. Brez vzroka se ne zgodi nič na svetu.

MICA. Pustite jo, da pove sama, kako je to prišlo.

METKA. Povem naj torej kar naravnost, kakor mislim, da je prišlo. Vi vsi veste, da me misli Kramarjev Tine vzeti. On je odpovedal službo Kramarici zaradi ljudi, ki ga obrekujejo; povedal ji je seveda tudi, da misli mene vzeti (poročiti). To je Kramarico silno razkačilo. Nahujskala je Barbo, s katero sta najboljši prijateljici da naj me zapodi iz službe. In Barba je to takoj storila.

ŠEPAR. Stirinajst dni pa bi te morala vendar imeti po postayah.

METKA. Vem. Toda če mi je rekla: take hinavke ne maram imeti niti en dan več v hiši! Kaj sem hotela storiti?

BLAŽE. Pobasati in iti.

MICA. Kaj pa zdaj?

METKA. Ah tako mi je hudo. Prosim Te ljuba sestra, naj bom pri Tebi, dokler druge službe ne dobim.

BLAŽE. To se ume! Kje pa boš? Doma ne moreš biti.

ŠEPAR (porogljivo). Hm! Nazadnje naj prideta še France in Alena.

BLAŽE. Čudno govoriš. (Podpre z rokama glavo in se molče zamisli v tla.)

METKA. Res, Mica, prosim Te, saj ne bo dolgo trpelo. In delala Ti bom kar boš želela.

MICA (možu). France, kaj praviš Ti?

ŠEPAR (ki je tudi zastrel v okno). Saj je nimamo kam deti?

METKA. Čeprav ležim na tleh. V čumnati pri očetu bom ležala. Na tla si sama posteljem, samo da ne bom tujim ljudem v nadlego in izpotiko.

ŠEPAR. Kaj pa, živela boš ob zraku.

BLAŽE (skloni pokonci glavo). Neumno govoriš. (Pobesi spet obraz.)

METKA. Saj ne bom zastonj, saj rada plačam.

MICA. Eh, s čim boš plačala, revišče, ko nimaš drugega, kot samo sebe.

METKA. Prihranila si res nisem, ker sem si morala nekaj obleke napraviti, pa imam drvošec, ki so ga oče meni dali za doto. (Blažetu.) Kaj ne da, boter?

BLAŽE. Res je. Toda tega bi Ti ne bilo treba praviti, deklč.

MICA (neprijetno iznenadena). Kaj drvošec je Tvoj? (Pogleda moža, ki se porogljivo nasmeje.) Pa od kdaj?

METKA (v zadregi). Moj bo, kadar se omožim, kaj ne da, boter?

BLAŽE. In ker se gotovo omožiš, lahko rečeš, da je Tvoj. Kaj bi zdaj onegavila, ko si enkrat povedala. Zdaj se dogovori, koliko zahteva od Tebe ljubeča sestra za stanovanje in hrano. Od zraku ne moreš živeti.

ŠEPAR (vstane). Zgovoriti se ima z menoj. In jaz ne zahtevam za stanovanje nič, ker je ne sprejemem. Čujte, boter!

METKA. Sestra, (zajoka), samo za nekaj dni. Ravnala bom kakor bi me ne bilo pri hiši. Vse bom vrnila.

MICA. Jaz nisem gospodar pri hiši. Ne morem pomagati.

ŠEPAR. Ali ni dosti, da se ukvarjamo z očetom in to za prazen nič?

BLAŽE. Trdo govoriš.

ŠEPAR. Pa dajte vi, saj imate več, kot mi! Svete bi vsak vrag delil!

BLAŽE. Veš kaj, Šepar, nisem mislil, da si tak. Za božjo voljo če te domač človek prosi za par dni prenočišča, to vendar ni veliko. Saj še tujega berača ne pojamo meni nič tebi nič od hiše.

ŠEPAR. Saj pravim, nauke bi vsakdo delil. Kdo mi bo dal kaj za očeta?

BLAŽE. Ali ti niso dali hčere in njej doto??

MICA. Tista doto — no! Je pa spet drvošec več vreden.

METKA (ves ta čas v nemo žalost zastopljena). Torej sem zastonj prosila?? Kaj sem ti storila sestra, da me ne maraš?

MICA. Bodi vendar tiho! (Jezno). Jaz nimam oblasti.

METKA. Dobro, ker jo nočeš imeti. (Zajoka).

BLAŽE. Nič se ne jokaj, Metka! (Vstane.) Z menoj pojdeš, pa je, če so tako grdi....

ŠEPAR. Pa bodite vi boljši. Saj sami ne veste, komu hranite.

BLAŽE. Kar z menoj, Metka! (Prime jo za roko). Nič ti ne bo hudega pri meni. Hvala Bogu, imam res nekaj. Pojdi!

METKA. V nadlego vam bom.

BLAŽE. V nobeno nadlego. Postregla mi boš in ne zastnj. Ti lakomniki bi radi imeli, da bi jim delala in povrh še plačevala.

ŠEPAR. No, no! Kar izgubita se! Ni treba nič zabavljati.

(Dalje sledi.)

Zgodovinski podatki Združenih držav.

Nadaljevanje.

Ohio družba. — George Washington.

Leta 1750 je večje število naseljencev iz Virginije ustanovilo novo družbo pod imenom "The Ohio Company." Namen te družbe je bil razdeliti novim kolonistom kolikor mogoče veliko ozemlja ob reki Ohio. Tedanji angleški kralj je brez obotavljanja poslovanje označeno naseljeniško družbo potrdil, ter v to svrhu določil 500.000 akrov zemlje ob reki Mononghela in Kanawha, ter v to svrhu poslal več zemljemercev, ki so ta ogromni kompleks ozemlja izmerili in razdelili. Ta nastop pa v bližnjih krajih živčim francoskim kolonistom ni bil po volji, vsled česar so zgradili močno trdnjavo pri otoku Presgue, ob erijskem jezeru (današnje mesto Erie, Pa.) Na južni strani so dalje zgradili trdnjavo Le Boeuf, ob reki Allegheny pa trdnjavo Venango.

Tedanji guverner Virginije, Dinwiddie po imenu je hotel nadaljno gradbo francoskih trdnjav ustaviti in preprečiti; v sled tega je poslal generalnega adjutanta milijarjev države Virginija, komaj 23 let starega mladenciča George Washingtona v one kraje z naročilom, da se s Francozi pobota. S tem prihaja ime George Washingtona v naši zgodovini prvičkrat na površje. Pri nadaljevanju naših zgodovinskih podatkov bomo o očetu Združenih držav — George Washingtonu še večkrat čuli.

Francosi v trdnjavi Duquesne.

Francozi so se zahtevali guvernerja Dinwiddieja takoj in odločno uprli; to je slednje ga tako razkačilo, da je poslal večji oddelek vojakov pod poveljstvom Viljem Trenta v svrhu zgradbe močne trdnjave ob izlivu reke Monongahela v reko Allegheny; to točko je namreč že preje George Washington izbral vsled njene velike strateške vrednosti. Ko so bili Angleži baš zaposleni pri zgradbi one trdnjave, so jih Francozi z naskokom presenetili in napodili. Trdnjavo pa sami dovršili. Ker je istočasno v Kanadi vladal francoski guverner Duquesne, so že omenjeno trdnjavo po njem imenovali: mesto Duquesne se še danes nahaja v Pennsylvaniji na istem kraju.

Ko je Washington zvedel o neuspehu in porazu Wm. Irena, tu je takoj s 75 možmi na pomoč hitel; toda bilo je že prepozno, ker so Francozi Trentovo posadko že preje premagali. Washington pa vsled tega še ni obupal, ampak je nadaljeval svojo pot proti trdnjavi Duquesne. Na južni strani iste se je s svojimi vojniki ustavil, pričel graditi novo trdnjavo, Fort Necessity (Trdnjava nujnosti.) Tudi Francozi niso več mirovali, ampak so kmalu zatem s pomočjo Indijancev angleško trdnjavo Necessity obkolili ter zavzeli dne 4. julija l. 1754.

Albanska konvencija l. 1754

Vlada pokrajine Virginija je nato izdala proklamacijo, da je pri volji darovati večji kos zemlje vsakemu prostovoljen, ki je pri volji iti na fronto; poleg tega je bilo določenih tudi \$50.000 za vojaške operacije v dolini Ohio. Da se Angleži iznebijo nadležnih Francozov je bila v mestu Albany, pokrajina New York sklicana posebna konvencija. Anglija je hotela tudi na svojo stran pridobiti Iroquois Indijance, ker so bili preveč Francozom naklonjeni. Istočasno v Filadelfiji živeli častnikar B. Franklin je v svo-

jem listu "Pennsylvania Gazette" priporočal vsem tedaj že obstoječim pokrajinam, ali kolonijam, da naj se združijo, da le na tak način jim bo mogoče Francoze premagati. V tem svojem članku je Benj Franklin priobčil tudi sliko razsekanega kake v več delov; sleherni kos je pomeril eno pokrajino. Pod to sliko je bil napis: "Združimo se, ali umrmo!" Dasiiravno se je ta Franklinov načrt tedaj izjalovil, je bila bala njegova ideja kasneje največje važnosti v zgodovini Združenih držav, ker so se čez nekaj let zatem v resnici zedinile. Na tej konvenciji so se tedanji kolonisti tudi medsebojno bolj spoznali, kar jim je kasneje dosti koristilo v bojih proti Angležem.

Vojne predpriprave. Braddock poražen.

Angleški kralj je nato poslal dva polka svojih najboljših vojakov pod poveljstvom generala Braddocka, ki naj bi Francoze prepodil z angleškega ozemlja v novem svetu Braddock je po svojem prihodu pozval vse kolonjske guvernerje k sestanku v Aleksandriji, Virginia. Tu se je razmotrivalo o vojnih predpripravah napram Francozom. Sklenjeno je bilo, da se pošlje ena ekspedicija v trdnjavo Duquesne; druga ekspedicija naj bi zavzela vse francoske trdnjave ob erijskem jezeru, ter s tem odprala pot do Quebeca in Montreala v Kanadi. Tretja ekspedicija naj bi pa odplula po reki Hudson do Mohawk doline in jezera Ontario da bi napadla trdnjave ob reki Niagara.

Ekspedicijo, namenjeno v Duquesne je vodil sam general Braddock. Ker je pa mislil, da bo ta vojna le malenkostna igrača, ni hotel poslušati važnih nasvetov domačih kolonistov, da naj bo pred Indijanci poseben oprezen. Tebi nič, meni nič se je pomikal s svojo armado čez goste šume proti trdnjavi Duquesne. Ko je bil le še 8 milj od trdnjave oddaljen, so od vseh strani na njegovo armado iz zasede planili številni Francozi ter Indijanci, nakar se je vnela huda bitka s porazom Braddockove armade. V tem spopadu je bil celo sam general Braddock nevarno ranjen; k sreči je že proti koncu prihitel na lice mesta na pomoč George Washington, ki je še preostalo Braddockovo četo hupeljal na ravno in jo rešil popolnega poraza.

Izgon Akadijcev.

Omenili smo že enkrat pokrajino Akadija; to zemljo ki je ležala na polotoku današnje Nove Škotije so imeli do leta 1713, (torej 100 let) Francozi v svoji oblasti; označeno leto (1713) so se je pa polastili pohlepni Angleži. Med tem časom je bilo pač mnogo prerakanja, čemu so ravno Francozi ondi ustanovili svoje vojaške posadke; ista so hoteli Angleži s svojimi ekspedicijami večkrat pregnati.

(Dalje sledi.)

ZA ODVETNIŠKO TOLMACENJE

ALI NOTARSKA OPRAVILA

obrnite se v vsi slovenski na nas in

Vam bomo zavede povsemno uredili.

E. Greenwald, odvetnik.

William B. Laurich,

Štovenški jevrli notar.

1900 W. 22 Place, Chicago, Ill.

Telefon: Canal 3777

(Nesproti slovenske cerkve.)

ISOEMO ZASTOPNIKE

po vseh slovenskih naselbinah

za naš "Malt Extract." Pište

na:

BUTLER & STEWART

1926 Clybourne Ave.

Chicago, Ill.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Ishaja vsako sredo.

Leadsina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.
Uredništvo in upravnistvo: JOLIET, ILL.
Telefon 1048.
Naročnina: \$1.20
Za člane na leto \$2.00
Za nečlane \$3.00
Za izposojnino \$3.00

OFFICIAL ORGAN

of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA

Maintained by and in the interest of the order.

Issued every Wednesday.

OFFICE:

1004 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Phone: 1048.

Subscription price:

For Members, per year \$1.20
For Nonmembers \$2.00
For Foreign Countries \$3.00

Vrednost zavarovanja pri bratski organizaciji.

Kdor si zgradi hišo, ali začne kako trgovino, se bo najprej obrnil do kake zavarovalne družbe in bo zavaroval svoj dom in podjetje proti ognju. V slučaju nesreče, bo dobil saj nekaj odškodnine za svoj investirani denar. Previden in razsoden trgovec poleg tega zavaruje svojo zalogo blaga še proti tatvinam. Ko zapre zvečer svoj lokal, se poda z mirnim ter lahkim srcem k počitku; saj je zavarovan proti označenim nesrečam.

Vzemimo za zgled drugi slučaj: Mladenič, ki se je naveličal samskega življenja si izbere družico in se ustanovi v prijaznem domu poleg družinskega ognjišča. Srečo zakonskega življenja mu poveča prvorojenček. Oba, žena in otrok sta odvisna na oskrbovanje moža, ozir. očeta. Vsako stvar, bodisi hrano, obleko itd. se nabavi z zaslužkom moža, oziroma družinskega očeta, saj je mož vendar pri poroki prisegel skrbeti za ženo, žena mu je pa obljubila, da mu bo zvesta ter podložna. Da, zares srečna taka družina!

Da bi pa temu skrbnemu možu kaka nezgoda ne skalila tihe sreče, je nekega dne svoji ženi razodel misel, da namerava pristopiti k neki podpirni Jednoti. Rekel ji je sledeče:

"Dokler bom trden in živ, bom delal in skrbel zate ter malčka. Da se pa prežene prežečega volka pred durmi, se hočem zavarovati za slučaj smrti, da boste imeli saj nekaj podpore!"

Da, smrt, ta največji demokrat ne dela med zemljani nobene razlike. Pri njej so vsi ljudje enaki. Smrt odmeri slehernemu jednak prostor pod zemljo. Zavarovanje pri kaki bratski organizaciji pa blažuje nepričakovane posledice smrti družinskega očeta. Da, zavarovanje je najhujši sovražnik lakote in mraza.

To je resnična zgodba, ki se ponavlja dan za dnem v naši solzni dolini. Ta zgodba ni kaj novega, in vendar nočejo iste vsi razumeti.

Preidimo zopet k onemu, ne docela previdnemu trgovcu, ki je svoje premoženje ter nepremičnosti imetje zavaroval proti ognju. Pri tem je pa žal pozabil zavarovati svojo ženo in otroke, najdražjo lastnino na svetu. Nepričakovana epidemija mu pobere čez čas življensko družico ter otroke, za katere ni dobil niti centa podpore, ker ni imel zavarovane. Hiša in blago sta mu bila več, kot pa lastna žena in otroci.

Vse drugače je pa zasiguran in preskrbljen za slučaj smrti oni delavec.

Da se nekateri ljudje še bolj ne oklepajo bratskih organizacij, ali pa tudi zavarovalnih družb, je temu vzrok brezbriznost za bodočnost. Taki ljudje mislijo in upajo, da bodo morda vedno živeli, da bodo vedno trdni in zdravi itd. Morda ga pa že prvo minuto po teh mislih smrt objame s svojo koščeno roko! Taki ljudje nočejo poslušati svojih dobrih prijateljev, ki jim vedno svetujejo pristop v kako podporno društvo; napoči pa ura nesreče, toda že prepozno! — Jednotin certifikat za \$1,000 je najboljša blažilna sredstva za nesrečno vdovo z otroci.

Ko boste našli zopet na kakega trgovca, ki noče pristopiti v podporno društvo, stavite mu sledeča vprašanja in na svete:

"Če bi ti danes zvečer umrl, kako boš zapustil svoje drage? Ti si samo gotov da živiš sedaj (danes). Včerajšnji dan je že zgine v večnost, jutrišnjega dneva morda sploh ne boš dočakal!"

Če boš vedno čakal in odlašal, bodo morda tvoji otroci že stradali!

Ko se za vedno poslovijo od svoje žene, stisni ji v roko zavarovalniški certifikat kake podpirne organizacije (K.S.K.J.). Skrbnega moža se sodi po zapuščini, kadar umre.

Udova z otroci brez centa je največja reva na svetu. Za "Jaz bom že pristopil!" se nikdar ni kake posmrtnine izplačalo; pač pa za "Jaz sem že pristopil k temu društvu!"

Ako ne boš pravilno začel, tudi ne moreš kake stvari pravilno končati.

Kdor joka na grobu reveža, dvakrat joka!

Ali se bo tvoja udova tudi tako lepo oblačila, kot se je oblačila kot tvoja žena?

Slučajev boleznin in nesreč bo jutri še ravno toliko, kolikor jih je bilo včeraj.

Pristopi h kakemu društvu K. S. K. Jednote!"

NEKAJ ZGODOVINSKIH PODATKOV ZA MESECE SEPTEMBER.

Dne 1. — Aaron Burr oprešen l. 1807.

2. — Ustanovitev zakladniškega oddelka Združenih držav l. 1789.

3. — Rusi zavzeli Lvov leta 1914.

4. — Mirovna pogodba med Združenimi državami in Angli-

jo podpisana v Parizu l. 1793.

5. — Zasedanje prvega Kontinentalnega kongresa v Carpenterski dvorani v Filadelfiji l. 1774.

6. — Pilgrimi (angleški izseljenci) odpotovali iz Plymoutha na ladji "Mayflower" leta 1620.

6. Predsednik McKinley umrl l. 1901.

7. — Mary odkrila severni tečaj l. 1909.

7. Velika odločilna bitka pri Marne. Nemci prvič poraženi, l. 1914.

8. New Amsterdam (mesto New York) padlo v roke Angležev l. 1664.

8. — Velika povodenj v Galveston, Texas, l. 1900.

9. — Država Californija pristopila v Unijo Združenih Držav l. 1850.

10. — Bitka pri Champlain jezuru l. 1813.

10. — Avstrija podpisala mirovno pogodbo v Verzeli l. 1914.

13. — Bitka na planjavi Abrahama. General Wolfe ubit l. 1759.

14. — Pričetek velike ofenzive pri Aisne na Francoskem l. 1914.

15. — Wm. Howard Taft rojen l. 1857.

17. — Ustava Združenih držav sprejeta in podpisana na konvenciji l. 1787.

18. — Nemci obstreljevali veliko katedralo v Rheimsu l. 1914.

19. — Predsednik Garfield umrl l. 1881.

20. — Lunder in Adamič ustreljena pri znanih nemirih v Ljubljani leta 1908.

21. — Rusi pričeli oblegati Przemysl l. 1914.

22. — Ameriški stotnik Nathan Hale ustreljen od Angležev v sled volunstva l. 1776.

23. — Nemški zrakoplovi obstreljevali London l. 1916.

23. — Prvi jesenski dan.

25. — Balboa odkril pacifiški ocean l. 1513.

27. — General Howe zmago-slavno vkorakal v Filadelfijo l. 1777.

28. — Proglasenje začasne Venizelosove vlade na Grškem.

1400 ovac zgorelo.

Danville, Ill. 12. sept. — Ker je včeraj udarila strela v veliko stajo farmerja Stephensona v Muncie, Ill. se je poslopja lotil ogenj, v katerem j e bilo 3000 ovac. Na lice mesta je takoj prihitelo več njegovih sosedov, ki so se pravčasno spravili iz gorčnega hleva 1600 ovac, 1400 jih je pa zgorelo. Skupna materialna škoda znaša \$40,000.

OKRAJNA IN OBČINSKA UPRAVA V ZDR. DRŽAVAH.

Vsaka država Unije se deli v okraje, ki se imenujejo "counties". Teško je reči nekaj splošnega o County in njeni upravi, kar bi veljalo za vso deželo, kajti razlik je jako mnogo. Vendar le ima vsaka county neke vrste zakonodajnega zbora, ki se imenuje Board of County Commissioners oziroma Supervisors. Ta board določa, koliko denarja naj se izda za ceste, mostove, ubožnice in druge javne ustanove v County; ali ima malo ali nič zakonodajne oblasti.

Eksekutivni uradniki v County so: šerif, ki izvršuje odredbe okrajnega sodišča (County Court) in čuva javni mir; Treasurer (blagajnik), ki upravlja prenoženje okraja; Clerk, ki čuva uradne spise; marsikje Recorder (nekak vodja zemljiške knjige po starokrajskem sistemu), ki hrani spise tikajoče se nepremičnin (records of Deeds and Mortgages); javni obtožitelj (public prosecutor), ki zasleduje in prinaša pred sodišče one, ki so zagrešili kako hudo-delstvo. Ti uradniki so vobče izvoljeni na kratko dobo.

County se deli v občine (townships), ki se v New England in v nekaterih drugih državah zovejo tudi "towns". Vendar le je precejšnja razlika med "town" v New England državah in "township" v nekaterih zapadnih državah. V New England obstoja takozvani "town meetings", to je vsi volileci dotičnega okraja se enkrat ali večkrat na leto shajajo in izbirajo neke vrste občinski svet (Board of electsmen), ki naj upravlja občino tekom enega leta ter izvolijo vse občinske uradnike.

V nekaterih mestih nima občinski svet določati o proračunu, ampak župan (mayor), mestni kontrolor (comptroller) ali kak poseben zbor. V takih slučajih sme mestni svet znižati predloženi mu proračunu, ampak ga ne more zvišati.

Glavna eksekutivna oblast za mesto je "mayor," ali župan. V naših velemestih ima mayor pravico imenovati mnogo glavnih mestnih uradnikov, kakor načelnika (commissioner) policije, požarne brambe, javnega čiščenja, parkov in drugih departmentov; mayor je odgovoren za upravo mestnih poslov.

V vsakem večjem mestu na-

hajajo se policijska sodišča (police courts). Pred temi sodišči se vršijo obravnave proti osebam obtoženim radi pregreškov (misdemeanor) kakor pijanosti, malih tatvin, nerednega obnašanja (disorderly conduct) itd.

Ako gre za pregreške bolj resne narave, zadržuje policijski sodnik obtoženca za obravnavo pred višjim kriminalnim sodiščem. Paralelno k tem kazenskim sodiščem se nahajajo v večjih mestih tudi nižja civilna sodišča, pod kompetenco katerih spadajo civilnopravni spori, tikajočih se manjših zneskov razpravlja pred višjim civilnim sodiščem.

Sodniki kriminalnih sodišč, zlasti policijskih sodišč, so imenovani od mayorja ali pa izvoljeni od ljudstva. Tekom zadnjih let so se ustanovila razna posebna sodišča. Tako imamo danes v večjih mestih mladinska sodišča (juvenile courts), kjer se obravnava proti mladeničem ki so se pregrešili; sodišča za domače zadeve (domestic relation courts), kjer se razpravlja o mnogih sporih med možem in ženo; nočna sodišča (night courts), kjer se obravnava proti ljudem ki so bili aretirani pozno zvečer ali ponoči, tako da jim ni treba čakati v zaporu vso noč na obravnavo.

V zadnjem času se je uvedlo mnogo sprememb v upravo ameriških mest. Važna je komisijska oblika mestne uprave, kakršna je bila prvič uvedena v Galvestonu, Texas, po veliki povodnji l. 1900, in ki stavlja vso mestno upravo v roke komisije (commission), sestavljene iz malega števila oseb, navadno petero njih, izvoljenih od celokupnega meščanstva. Načelo pri tem je, da je boljše izročiti mestno upravo v roke malega števila oseb, katerih odgovornost je potem lažje dognati. Nekoliko slična oblika mestne uprave je takozvani City manager plan. Ob tej obliki ostaje zgoraj omenjena "commission", ali eksekutivna oblast je izročena mestnemu upravitelju (city manager), ki ga izvoli komisija oziroma mestni svet. Ta upravitelj prevzame vso upravo mesta in imenuje glavne podložne uradnike. Ta oblika je bila uvedena v več kot 150 mestih.

OBČINSKA UPRAVA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

I.

V mnogih zveznih državah imajo mesta pravico, da si sama določijo način svoje mestne uprave. Kjer ni take občinske avtonomije (home rule), tam določa državna Legislatura ustavo (charter), po katerem naj se mesto upravlja. Dasi je v Združenih državah več vrst mestnih uprav, imamo vendar nekatera splošna načela, po katerih se vsa mestna upravlja.

Tako ima vsako mesto zakonodajno telo, ki se imenuje City Council (mestni svet) ali Board of Aldermen ali Commission. Mesto je razdeljeno v okraje (districts all wards), iz katerih se izvoli po eden ali več mestnih svetovalec: neke tvorijo vse mesto en sam volilni okraj, pri čemur volileci glasujejo za vso listo.

City Council (Občinski svet) sklepa o proračunu in o njegovem pokritju, potem davkov in pristojbin. Daje koncesije glede pocestnih kar in drugih javnih naprav in sklepa o naredbah glede rabe cest, parkov in javnih zgradb, kakor tudi glede tovarn, gledališč, najemniških hiš in zadev, ki ogrožajo zdravje in življenje.

V nekaterih mestih nima občinski svet določati o proračunu, ampak župan (mayor), mestni kontrolor (comptroller) ali kak poseben zbor. V takih slučajih sme mestni svet znižati predloženi mu proračunu, ampak ga ne more zvišati.

Glavna eksekutivna oblast za mesto je "mayor," ali župan. V naših velemestih ima mayor pravico imenovati mnogo glavnih mestnih uradnikov, kakor načelnika (commissioner) policije, požarne brambe, javnega čiščenja, parkov in drugih departmentov; mayor je odgovoren za upravo mestnih poslov.

V vsakem večjem mestu na-

hajajo se policijska sodišča (police courts). Pred temi sodišči se vršijo obravnave proti osebam obtoženim radi pregreškov (misdemeanor) kakor pijanosti, malih tatvin, nerednega obnašanja (disorderly conduct) itd.

Ako gre za pregreške bolj resne narave, zadržuje policijski sodnik obtoženca za obravnavo pred višjim kriminalnim sodiščem. Paralelno k tem kazenskim sodiščem se nahajajo v večjih mestih tudi nižja civilna sodišča, pod kompetenco katerih spadajo civilnopravni spori, tikajočih se manjših zneskov razpravlja pred višjim civilnim sodiščem.

Sodniki kriminalnih sodišč, zlasti policijskih sodišč, so imenovani od mayorja ali pa izvoljeni od ljudstva. Tekom zadnjih let so se ustanovila razna posebna sodišča. Tako imamo danes v večjih mestih mladinska sodišča (juvenile courts), kjer se obravnava proti mladeničem ki so se pregrešili; sodišča za domače zadeve (domestic relation courts), kjer se razpravlja o mnogih sporih med možem in ženo; nočna sodišča (night courts), kjer se obravnava proti ljudem ki so bili aretirani pozno zvečer ali ponoči, tako da jim ni treba čakati v zaporu vso noč na obravnavo.

V zadnjem času se je uvedlo mnogo sprememb v upravo ameriških mest. Važna je komisijska oblika mestne uprave, kakršna je bila prvič uvedena v Galvestonu, Texas, po veliki povodnji l. 1900, in ki stavlja vso mestno upravo v roke komisije (commission), sestavljene iz malega števila oseb, navadno petero njih, izvoljenih od celokupnega meščanstva. Načelo pri tem je, da je boljše izročiti mestno upravo v roke malega števila oseb, katerih odgovornost je potem lažje dognati. Nekoliko slična oblika mestne uprave je takozvani City manager plan. Ob tej obliki ostaje zgoraj omenjena "commission", ali eksekutivna oblast je izročena mestnemu upravitelju (city manager), ki ga izvoli komisija oziroma mestni svet. Ta upravitelj prevzame vso upravo mesta in imenuje glavne podložne uradnike. Ta oblika je bila uvedena v več kot 150 mestih.

Seznajte se s svojim sovražnikom -- tuberkulozo.

I.

Ste li kdaj čuli o tuberkulozi, jetiki, sušici ali "T. B."? Seveda ste čuli. Več kot 150,000 ljudi v Združenih državah umre za njo vsako leto, in vsi vemo za nekoga, ki jo ima.

Imeti jetiko je jako resna stvar, in vendarle je tako enostavno izogniti se je. Treba si cer malo resne volje, ali kaj je to proti muki, ako mora človek ležati dolge mesece v postelji? Radi tega je potrebno, da vsi znamo par stvari o jetiki.

Kako dobivamo jetiko?

Dobivamo tuberkulozo iz dveh razlogov. Prvič, ker nekdo, ki jo že ima, je bil nemaren, in drugič, ker naše telo utegne biti v slabem zdravstvenem stanju.

Jetiko povzroča Tolezenska klica (kal jetike). Te klice so mnogokrat predrobne, da bi jih mogli videti brez mikroskopa. Običajno prodirajo v telo skozi nos in usta. Prenašajo se na komadih jedi, na naših rokah ali v zraku, ki ga vdihujemo. Navadno se ulagajo v naša pljuča in jih utegnejo vničiti, ako naše telo ni močno in zdravo.

Odkod prihajajo klice?

Jetičniki, ki pljuvajo na pod ali na cesto, raztrosijo klice na tla. Mi jih nabiramo na rokah ali jih vdihujemo, in ta-

ko prodirajo v telo zdravih ljudi. To je najobičajni način razširjave. Toda mnogo ljudi ima jetiko, ne da bi vedeli za to. Radi tega je važno, da nihče naj ne pljuva, kiba ali kašlja razun v robec, ki se lahko opere v vroči vodi.

Kako naj ostanemo zdravi?

Najboljši način, da se zavarujemo proti jetiki je, da ohranimo svoje telo zadosti močno, da se mora ubraniti proti klicem. To je prav lahko, ako se le malo potrudimo. Lažje je prenašati malo truda, da ohranimo zdravje, kot trošiti mnogo mesecev in denarja, da ozdravimo. Tukaj imamo najvažnejša pravila za ohranitev zdravja. Prav enostavna so.

Hrana.

Jejte redilnih jedil, ali ne vedno eno in isto hrano. Zavživajte zelenjavo, kot je grah, fižol, leča, krompir, špinata, salata, repa, žito in špageti. Potrebna je le zmerna količina mesa. Bi morali vedno jesti kruha, močnik, riža, ječmena, pšenice in drugih žitnih jedi. Mleko je dobro zlasti za otroke. Pred vsem pa pijte mnogo vode.

Spanje.

Prespavajte najmanj osem ur izmed 24. Najboljše je spanje ponoči, ali če morate delati ponoči, tedaj pa treba spati osem ur tekom dneva.

Svež zrak.

Spite pri odprtih oknih po leti in po zimi.

Zavživajte svežega zraka po dnevu, kolikor največ morete.

Telezna vaja.

Gibanje je velike važnosti. Hodite na delo peš, ako ni predač. Drugače pa vršite kak drug način telovadbe vsaj za 15 minut na dan. Po jedi, pojdite, ako utegnete, na kratek sprehod na prostem.

Prenapenjanje.

Ne delajte čez svoje sile. Osem ur dela na dan je zadosti ako hočete ostati zdravi. Več dela zahteva več počitka. Potrebujete časa za zabavo, ravno tako kot za delo in spanje.

Snažnost.

Vedno umijte si roke pred jedjo. Operite vso sirovo sadje in zelenjavo, predno isto zavživate. Umazane roke večkrat prenašajo klice na jedi. Ne devajte v usta svinčnikov, nohtov ali drugih stvari, ki so nesnažne.

Kopajte se vsaj dvakrat na teden. Snažno telo je najboljši borilec proti napadom jetike.

Zdravniško pregledanje.

Končno in to je najbolj važno, pojdite vsaj enkrat na leto k zdravniku, da vas popolnoma pregleda. Morda se čutite dobro ali je vendar mogoče, da imate kako malenkost, ki se lahko razvije v resno bolezen, ako jo zanemarjate. Zdravnik najboljši ve, kako iztakniti to malenkost.

Obrnite se k dobremu zobozdravniku vsakih šest mesecev. Dobri zobje so potrebni za dobro zdravje, in zobozdravnik vam bo prihranil mnogo boli in denarja.

Tuberkuloza je ozdravljiva.

V tej deželi imamo sedaj približno en milijon aktivnih slučajev jetike. Če ti ljudje bi bili pravočasno poskrbeli, bi mogli biti danes vsi zdravi, ali za mnoge je sečaj prekasno. Nekoliko simptomov predznanja nevarnosti in radi tega bi jih morali poznati, tako da se moramo obvarovati ko so nas klice prvič napadle.

Obvarujmo se, dokler je še čas.

Kakšni so ti znaki ali simptomi?

1) Zguba na teži.

2) Zguba teka.

3) Neprestan čut utrujenosti.

4) Kašelj ali prehlajenje, ki traja čez dva tedna.

5) Potenje po noči.

Ako ste opazili eden ali več teh znakov, pojdite takoj k najboljšemu zdravniku, ki ga poznate, k najbližji kliniki ali k rokah ali jih vdihujemo, in ta-

(Dalje na 7. strani.)

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1896.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048

od ustanovitve do 1. septembra 1921 skupna izplačana podpora \$1,979,440.00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill.
 I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
 II. podpredsednik: John Mravintz, 1022 East Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.
 Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.
 Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
 Duhovni vodja: Rev. Francis J. Azbe, 620-10th St., Waukegan, Ill.
 Vrhovni Zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St. N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, star 26 Tenth St., North Chicago, Ill.
 Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.
 John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Anton Nemanich st. 1000 N. Chicago St. Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Tezak, 1201 N. Hickory St. Joliet, Ill.
 Geo. Flajjak, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
 John Wukashinich, 5031 W. 23. Placa Cicero, Ill.

PRAVNI ADBOR:

Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.
 R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.
 John Dezman, Box 168, Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon Chicago 1048.

JEDNOTIN ODVETNIK:

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Finančno poročilo K. S. K. J. za mesec avg. 1921.

ASESMENT 8-21.

Dr. št.	Plačali na ases. 7-21	Smrtnina	Poskodn.	Centr. bol. podp.
1.	\$ 332.15	\$ 1,000.00		
2.	741.23			
3.	249.85			
4.	182.66			
5.	237.83	1,000.00		
6.	765.00	1,000.00	\$ 50.00	
7.	189.38			
8.	35.53			
9.	151.39			
10.	439.85	1,000.00	50.00	109.00
11.	94.04			
12.	432.90			56.00
13.	254.34			
14.	195.30			
15.	57.91			
16.	122.12			
17.	112.19			94.00
18.	17.37			
19.	711.47	1,000.00		
20.	613.95		50.00	
21.	618.85			
22.	140.58			253.00
23.	206.05			23.00
24.	153.57			
25.	31.38			
26.	180.22			
27.	147.62			
28.	233.06			
29.	187.15		50.00	
30.	347.98			
31.	105.45			
32.	69.14			
33.	149.92			
34.	100.71			
35.	422.48			31.00
36.	80.58			
37.	203.21			
38.	304.01			
39.	127.18			
40.	203.87			58.00
41.	513.60			
42.	162.81	1,000.00		
43.	162.52	200.00		31.00
44.	419.19			47.00
45.	91.11			
46.	156.44			
47.	40.43			
48.	309.99			
49.	132.58		250.00	
50.	223.48			
51.	99.95			
52.	54.30			
53.	151.66		50.00	
54.	10.59			
55.	220.17		50.00	121.00
56.	55.40			
57.	119.52			100.00
58.	105.20			30.00
59.	236.16			
60.	264.89			
61.	110.09			
62.	278.26	1,000.00		
63.				
64.	37.72			
65.	81.20			
66.	125.72		50.00	73.00
67.	155.46			
68.	75.80			
69.	158.05		50.00	110.00
70.	35.97			
71.	148.69		50.00	
72.	116.75			
73.	198.98			
74.	77.54			
75.	144.44			
76.	46.57			
77.	98.74			
78.	5.33			
79.	85.95			
80.	150.54			
81.	96.83			
82.	85.11			
83.	160.73			
84.	60.97			8.00
85.	73.31	600.00		
86.	87.79			77.00
87.				
88.	85.51			
89.	55.22			
90.	169.16			
91.	36.75			
92.	61.25			

120.	206.42		
121.	52.24		
122.	62.40	666.66	
123.	84.35		
124.	11.83		
125.			
126.			
127.			50.00
128.	68.65		
129.	20.61		
130.	7.43		
131.	272.31		50.00
132.	131.96		85.00
133.			
134.	49.90		
135.	143.09		
136.	99.38		
137.	46.04		
138.	40.73		
139.	35.73		
140.	164.07		
141.	46.38		
142.	127.41		
143.	64.66		
144.			
145.	95.92		
146.	90.15		
147.	76.01		
148.	25.10		
149.	126.86		
150.	62.81		
151.	28.52		
152.	55.56		
153.	34.35		
154.	390.13		50.00
155.	248.95	200.00	
156.	95.48		45.00
157.	42.76		
158.	50.74		
159.	9.91		
160.			
161.	49.14		
162.			
163.			
164.			
165.			
166.			
167.			
168.			
169.			
Skupaj	\$19,800.87	\$ 8,666.66	\$ 900.00 \$ 1,391.00
Preostanek 1. avgusta 1921			\$806,833.58

Prejemki tekom meseca avgusta 1921.			
Prejeli od društev	19,800.87		
Najemnine dvorane	14.00		
Obresti	2,903.03		
Prenosi iz Mladinskega oddelka	2,000.00		
Bonus pri nakupu obveznic	940.00		\$ 25,657.90
Skupaj			\$832,491.48

Izplačali:			
Posmrtnine	\$8,666.66		
Poskodnine	900.00		
Centr. bolniške podpore	1,391.00		
Dotečene obresti kupljenih obveznic	181.24		
Upravni stroški	2,142.07		\$ 13,280.97
Preostanek 31. avgusta 1921			\$819,210.51

Josip Zalar, gl. tajnik.

FINANČNO POROČILO MLADINSKEGA ODDDELKA K. S. K. J. ZA MESEC AVGUST 1921.

Dr. št.	Vplačana vsota.		
1.	\$26.55	113.	7.65
2.	52.20	115.	.25
3.	8.55	118.	3.45
4.	4.05	119.	7.15
5.	7.85	120.	8.70
6.	37.80	122.	1.95
7.	6.50	123.	6.75
8.	8.85	126.	
9.	18.45	127.	2.25
10.	2.70	128.	1.95
11.	12.90	129.	2.55
12.	9.80	130.	10.80
13.	1.05	131.	
14.	4.45	132.	30
15.	24.85	134.	5.40
16.	67.45	135.	1.05
17.	9.45	136.	1.95
18.	11.25	139.	4.25
19.	18.15	140.	1.05
20.	5.70	143.	1.50
21.	6.75	144.	13.35
22.	19.55	145.	6.65
23.	2.10	146.	11.70
24.	6.60	147.	9.80
25.	2.40	148.	
26.	90	150.	8.25
27.	7.20	153.	9.60
28.	5.25	154.	1.35
29.	23.40	156.	3.75
30.	17.70	157.	5.15
31.	25.95	158.	2.00
32.	4.05	160.	3.15
33.	3.00	161.	4.05
34.	26.90	162.	15.30
35.	8.25	163.	17.50
36.	1.90	164.	3.00
37.	16.05	167.	1.05
38.	4.65		
39.	13.20		
40.	3.15		
41.	34.45		
42.	7.65		
43.	11.85		
44.	5.40		
45.	1.65		
46.	3.00		
47.	12.85		
48.	3.70		
49.	2.55		
50.	14.55		
51.	9.60		
52.	9.60		
53.	17.00		
54.	5.30		

Skupaj	\$968.30
Preostanek 1. avg. 1921	\$23,393.25
Plačana od društev	968.30
Vsota	\$24,361.55

Izplačali.	
Smrtnine	\$ 212.00
Za prestop med članice (ice)	56.25
Prenosi v stroškovni sklad K. S. K. J.	2,000.00
Upravni stroški	140.00 \$ 2,408.25
Preostanek 31. avg. 1921	\$21,953.30

Josip Zalar, gl. tajnik.

Mednarodna tekma katoliških telovadcev.

Strasbourg, Francija. 5. avgusta.

V četrtke popoldne smo se bližali cilju. Na vlak se nam je približalo par Čehov, ki so potovali v Ameriko. Povedali smo jim, kam in po kaj gremo, pa se je eden pričel takoj rotiti in besniti nad katol. Cerkvijo in ljudmi, ki se danes drže z Rimom, ko je vendar moderno geslo: proč od Rima. Konec nam je ušel, češ da bi se izgubil apetit. Mož bi nas bil kot Slovence rad blagoslovil, a nas je klet kot katoličane. V tej neprijetni misli smo se ustavili na peronu v Str. Pr.

ve besede, ki smo jih slišali, pa so bile: Zdar Buh! Pozdrav dveh čl. Orlov v kroju, ki sta prišla pripravljati stan in prearano za mogočno 100 glavno čl. orlovsko odposlanstvo, s katerim bo najbrž dospel tudi neumorni prevzvišem g. sko. dr. Jęglie (na poti k Slovincem v Porenju.)

Čudil sem se, da je celo predsednik celotne F. G. S. P. F. (Federation gymnastique et sportiva des Patronages de France), dr. Michaux, ki je obenem podpredsednik mednarodne unije katol. telovadcev, v spremstvu odličnega, v mednarodnih krogih zelo čislane katol. Alzačanov-telovadcev (Avantgarde du Rhin je njih častni naslov!) g. Biechelerja in drugih vodilnih članov alzaške zveze prišel pozdravit našo delegacijo, ki je kot prva dospela sem.

Po prisrčnem pozdravu so nas odpeljali s prtljago vred v stan, katerega so nam pripravili v liceju neposredno poleg prestolnice, ki je ena sedmih največjih in največjih cerkva na svetu (stolp je po višini drugi). Dodelili so nam dva vodnika za vse dni, ki sta nam nepristano na razpolago. Tako zvečer smo si ogledali lepo mesto (nad 100.000 prebivalcev), ki ima že od četrta vse trge in večje ulice zelo okusno okrašene. Prebivalstvo se zadržuje indiferentno, ker je po večini socialistično, liberalno, majhen del je tudi nemško misleč, a je dostojno in se zanima zlasti za deputacije iz inozemstva.

V petek zjutraj so tekmovalci v družbi z voditelji Alzačanov pregledali predpisane vaje in popravili par nepravilnosti v umevanju, organizatorični zastopniki francoske in alzaške zveze, duhovniki orl. deputacije pa so maševali v krasni stolnici.

Telovadišče je prirejeno v vzhodnem delu mesta, na ogromnem vojaškem vežbališču Esplanade, ob česti Boulevard de la Victoire (preje Nikolausring), med petimi vojašnicami. Prostor več kot 100.000 m (polovico je oddeljenega z ograjo v ogromnem kvadrat za slavnostni nastop) je smoteno posejan s skupinami orodja (navadno skupaj po 4 drogovi, hradlje, skoki, konji, koze, prostor za štafetni tek itd.), obdan od mogočnih tribun (za častne goste, oficijelne zastopnike, občinstvo, sodnike, godbo, itd. in 12 zračnih garderob pod platnom (dolge po 65 m) in prostorov za tekme, posejan z drogovi (nad 100) za zastave (nad 1000). Tribune so pokrite s platnom in okrašene s preprogarui. Vsa ogromna dela so okusna a preprosta in čudovito lična dasi dela te dni par sto delavcev in so postavljeni razsežni objekti.

Kdo je pomagal v Franciji katoliškim telovadcem? Že lani je dobila 18 članska deputacija Francozoov za pot v Maribor 10.000 frankov podpore od vlade. Od tedaj so vladni krogi Francije naklonili nove ugodnosti katoliški zvezi, ki je najmočnejša in tudi kvalitativno najboljša telovadna zveza v Franciji in ji pokazala prijazno lice ob raznih prilikah. Tako n. pr. sta generala Castellan in Foch (med najposobnejšimi generali Francije) izposlovala F. G. S. P. F. takozvani agres, ki nudi društvom s to znaniko velike ugodnosti od strani državne in vojaške uprave. Koncem julija je v Rouenu, kjer so koncem 15. stoletja Angleži sežgali orleansko devico Jean d'Arc, položil pred njen spomenik republike Millerand zlat venec (prvi oficijelni poklon patroni katoliških organizacij!). Millerand je sprejel tudi (obenem z generalom Fochem) častni protektorat nad

mednarodno tekmo katoliških telovadcev v Strassbourgu 6., 7. in 8. avgusta 1921, na katero gleda z zanimanjem vsa Francija, ker se zavedajo vsi patrioti, koliko koristi domovini delo F. G. S. P. F. za moralno in fizično okrepitev mladine, ki bo morda kmalu morala zopet krvaveti za državo, Comissarie general Alzacije je za vlado daroval 10.000 frankov za strassburški Concours.

Socialistični župan mesta je dal (po sklepu večine zastopstva na razpolago vse mestne prostore in hiše, dal okrasiti javne prostore in opremiti telovadišče brezplačno (cena 25.000 frankov proračuna) in je sposodil razno blago (platno, preproge, jambore, tribune itd.). Darov so nabrali 25.000 frankov.

To so nekatera suha dejstva, kako umevajo v Franciji svobodo in takt razmerju do katoličanov njihovi zastopniki na važne državne in civilne uprave. Vojaška uprava pa je dala na razpolago celo telovadišče in mnogo hiš in materiala. Alzačani-katoliki so imeli pod Nemčijo svojo lastno telovadno zvezo, v kateri je vladal Franciji prijazen duh, dočim so liberalni Alzačani s svojim "Landesverband der Turner Elsass-Lotringens" spadali k "10. Kreis des deutschen Turnbundes". Ista prikazen kakor pri nas in menda povsod: liberalni narodnjak je radikalen, kadar im aprofit od narodnjaštva ali vsaj ne škodo; kadar bi pa imej trpeti, odpove njegovo narodnjaštvo. Sicer so pa katoliški Alzačani najposobnejši ljudje, po številu, delu in sposobnosti. Svoj ugled so si morali pridobiti in danes jih vse vpoštevajo in ceni. Dočim so svobodnomiselni Turnerji bili nemška "Wacht am Rhein", so katoliški Alzačani "Avantgarde du Rhin" in koristijo neizmerno obema sovražnima narodoma, ki se trgata za njihovo lepo, bogato zemljo, ker delajo na njuno pametno in pošteno spravo z obudovanjem vredno poštvovalnostjo in taktom.

Ker gremo ravnokar k sprejemu g. knezškofa in br. čl. Orlov, potem pa sodelujem pri večerni bakljadi, sklepam za danes. Blagovolite sprejeti udane pozdrave Orlov in iskren izraz našega spoštovanja! I. H.

SIJAJEN USPEH SLOVENSKIH ORLOV V STRASSBOURGU

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Matija Kolar. Dne 14. avg. je umrl v hiralnici sv. Jozefa v Ljubljani v 77. letu svoje starosti g. Matija Kolar, stolni dekan, konzistorialni svetnik in arhidijakon. Rajnik je bil duhovnik 48 let. Bil je zelo markantna osebnost, ki so jo vsi nje govi duhovni sobratje cenili. Posebno je bil doma v določilih kanoničnega prava. Rajnik je bil posebno v Ljubljani dobro znan, ker je v 90 letih minulega stoletja dolgo vrsto let bil stolni vikar in kot zelo priljubljen pridigar in izpovednik. Kot tak je odločno ob katoliški renesanci koncem 9. desetletja minulega stoletja nastopal in je pridno delal za katoliško narodno stranko. Deloval je tudi kot časnikar in je bil po smrti g. Jeriča od 13. julija 1888 do 15. aprila 1890 odgovorni urednik "Slovenca". Iz Ljubljane se je preselil kot župnik k Devici Mariji v Polju, kjer je nabavil nove krasnodoneče zvonove, katere je vzela vojska. Vrli Polje so vzljubili in zelo spoštovali svojega župnika. Po njegovi iniciativi se je pri Devici Mariji v Polju ustvarila mogočna kršćanska socialna delavska organizacija. Svoje Polje je ljubil še tudi potem, ko je bil že kanonik in dekan ljubljanske stolne kapitule. Kadar je bil med Poljei kdo v revščini, je potrkal na njegova vrata in nikoli zastoj. Posebno je svoje bivše farane podpiral v njihovih dolgih stankah z denarjem in z dobrim svetom. Dolgo vrsto let je deloval kot odbornik "Ljudske posojilnice" in "Katoliškega tiskovnega društva". Bodi mu trajen in časten spomin med nami!

Oton Seydl, šrom domovine priljubljeni bobtnik je izumrl 12. avg. popoldne v Stritarjevi ulici v Ljubljani, star 48 let. Pokojnik je bil rojen v Beču, toda že v rani mladosti prišel na Kranjsko, ki mu je postala nova domovina. V Ljubljani si je pridobil domovinsko pravico. Kot zvest naš državljan je zelo želel, da bi tudi njegov rojstni kraj pripadel Jugoslaviji, toda antanta ga je prisodila Rumuniji, vsled česar je bil popolnoma odrezen od dragih sorodnikov, ki niti k smrti postelji niso mogli pohiteti. Pokojnik je imel dobro srce za revne sloje, katerim je opravil vse ordinacije, brezplačno. Tudi v testamentu se je velikodušno spomnil mestnih revežev, Salezijanskega zavoda, gasilnega društva in kot ljubitelja glasbe in petja tudi naše Glasbene Matice in Ljub. Zvona. Mnogobrojni prijatelji in znanci obranijo prijetnega in vedno taktnega družabnika v hvaležnem spominu.

Umrl je g. župnik Zupančič v Gotoljah na Štajerskem. R. I. P.

Nova žrtev Ljubljance. Dne 6. avg. popoldne je pri kopanju utonila v Ljubljani pri Vevčah mlada gospa Olga Rantki, ki je bila učiteljica na Štajerskem. Njen mož je uslužben v Ljubljani. Zašla je v globočino in utonila v pričo večjega števila kopalev. Za rešitev ne bi bilo treba posebnega poguma, ker je reka ozka, toda rešitelja ni bilo!!!

Spodnji Brnik pri Cerkljah. Dne 18. avg. je tukaj umrla Barbara Stefanič, sestra našega duhovnika, mnogoletna skrbnica in zvesta gospodinja in kuharica v 62. letu svojega življenja. Naj počiva v miru!

Nagla smrt. Posestnik Jože Cergolj v Dravljah št. 24 je našel na svojem potu mrtvega tovarniškega delavca Alojzija Bezljaja iz Medvod. Policijski zdravnik iz Medvod g. dr. Lesjak je ugotovil, da je Bezljaj umrl na jetiki. Pokopali so ga v Dravljah.

movie. V tem upanju ga potrjuje zgled furčarskih Slovanov, ki so, pozvani leta 1876, da postanejo del Italije, ostali izvrstni Italijani in v zadnji vojni doprinesli domovini svoj krvni davek.

Iz tužne Istre. V Kaštelanu so fašisti ubili Hrvata doznaničarja. — Na Lošinju in Čresu ni več skoraj nobenega hrvaškega duhovnika in učitelja. Dekan Fran Volarič je ostavil Osor. — Na otoku Unije so fašisti demolirali hrvaško konsumno društvo.

O Jugoslovanskem poslanstvu v Berlinu piše očitve v "Belogradskem Dnevniku": "Kadar mora počinik ali kdo drugi obiskati poslanstvo naše kraljevine v Berlinu, ta se mora že vnaprej za vedeti, da bo izgubil mnogo časa po berlinskih ulicah. Po ulicah je prav malo "žendarmov", ki vedo addresso našega poslanstva, akoravno navadno poznajo vse naslove tujih zastopstev. Toda tudi če izveste za naslov: Augsbürgerstr. 27, ne najdete poslanstva zlepa. Pred hišo na zidu visi mnogo naslovov prebivalcev te hiše, ali napisa, da se nahaja v drugem nadstropju te hiše naše poslanstvo, ni nikjer. V drugem nadstropju pa najdeš na vratih nalepljene pol pole papirja in na tej napisano "plajbeznom" (svinčnikom) "Jugoslavische Gesandtschaft." Živela Jugoslavija!

Nova maša. V nedeljo, dne 7. avgusta je slovesno obhajal novo mašo v rojstni župniji v Borovnici P. Ferdinand Kobi D. J. v krogu najbližnjih sorodnikov. Vrnil se je iz Španije, kjer je dokončal bogoslovne študije v redovniški Collegio Massimo de San Ignacio v Barceloni. Tam je tudi sprejel dne 7. marca t. l. mašnikovo posvečenje. Slavnosti se je udeležil poleg drugih duhovnikov tudi g. provincijal iz Zagreba. Gospodu novomašniku kliče: Ad multos annos!

Trikratni doktor. Na Gregorijanski univerzi v Rimu je promoviral za doktorja kanoničnega prava preč. g. dr. theol. et phil. Anton Slamič. Naše čestitke!

Šmihel — Stopiče. Za župana največje kmetijske občine v Sloveniji je bil izvoljen g. Alojzij Vovk iz Gotne vasi. Tudi vsi svetovalci so pristali SLK.

Nova volitev ljubljanskega župana. Kakor se nam poroča, bo najstarejši občinski svetnik, g. ravnatelj Jeglič pozvan od pokrajinske uprave, da skliče prihodnji teden sejo občinskega odbora, da izvoli novega župana. Hkrati mu bo dostavljen tudi odlok, da so mandati šestih komunističnih odbornikov razveljavljeni.

Odlikovanje dr. Tavčarja. Dne 10. avgusta 1921 je izročil v okusno z zelenjem okrašen posvetovalec ljubljanskega rotovža namestnik Hribar bivšemu županu dr. Ivan Tavčerju red sv. Save II. vrste. Slavnosti se je udeležil stari občinski svet, mestno uradništvo in veliko občinstva na galeriji; navzoč je bil tudi generalni konzul Čehoslovaške J. Beneš. Namestnik Hribar je v daljšem govoru opozarjal na zasluge, ki si jih je pridobil dr. Tavčar kot pisatelj. Opozarjal je dalje na zasluge dr. Tavčarja kot člankarja in politika za časa njegovega delovanja v deželnem zboru, v državnem zboru in v mestnem svetu ljubljanskega. V vojni dobi je posebno skrbel očetovsko za ubožne sloje. Vseled vseh teh zaslug mu je podelil kraljevič Aleksander red sv. Save II. vrste. Tu so pozdravili slavljenca navdušeno.

ni živioleci, z galerije so se pa vsilili na dr. Tavčarja cvetlice. Gospod dr. Tavčar se je na to zahvalil gospodu namestniku. Kar tiče njegovih zaslug, je dejal, je bila marsikatera navdahnjena od g. Hribarja. 9 let je bil župan v časih, ko je bila Ljubljana v nevarnosti, da je ne raztrele italijanski topovi. Kakor je bil maršal Boroevič sovražnik, mora slavljeneč danes priznati, da je bila njegova zasluga, da Ljubljana ni v razvalinah. Med vojsko so delali v občinskem svetu složno za to, da smo preskrbeli prebivalstvo z živežem, in nismo delali nobenih dolgov. Sedaj mora priti Ljubljana v tak finančni položaj, da se bodo izvršila potrebna dela. Od početka je bil pristaš naše države in pravice. Država je prva, bo ostala prva in mora ostati, če hočemo, da bo Slovenec živ.

Obsojeni komunisti. V enomesečni policijski zapor so bili obsojeni komunisti Marcelj Zorja, Ivan Makuc in Franc Perdan, ker so hujskali proti obstoječemu redu države. Obsodba je bila potrjena po pokrajinski upravi v Ljubljani in po ministrstvu v Belgradu.

Iz Logatec pišejo: Odkar so odšli Italijani, se je pričelo pri nas novo življenje. Društva, ki so za časa okupacije mirovala, so nanovno odzvela. Pred vsemi pa prednjači "Sokol", ki namerava letos zgraditi celo svoj dom. Pravo veselje je opazovati brhke "Sokolice" in čvrste telovadce, ki se ob večerih — vsled vročine — kar na prostem uče prostih vaj. Dobro deluje tudi podružnica Jugoslovanske Matice, ki se je ustanovila takoj po odhodu Italjanov. S čistimi dohodki od tombole je poslano glavni podružnici v Ljubljano že nad 18.000 K. Zavednim Logatečanom vsa čast! Vseled nesrečne rapalske pogodbe trpi kraj zelo veliko. Preje so bili na cesti vedno težko obloženi vozovi, drdrali avtomobili z robo za Idrijo, Črni Vrh in Hotedršico. Razorane ceste so pričale o živahnem prometu. Sedaj so ceste lepe in čiste toda zapuščene in prazne. Tudi lesna trgovina nazaduje; nekaj vsled slabih trgovskih razmer v Italijo, pa tudi zaradi tega, ker so skoro vsi boljši gozdovi pod Italijo. Kakor se čuje, nameravajo Italijani delati novo cesto, ki bi šla vzporedno s sedanjo od Kala do Idrije. Ves les iz Hrušice bi potem šel po novi cesti v Idrijo, oziroma preko Hrušice v Ajdovščino. Logatečani pa so pri tem ob stalni zaslugi, katerega so dosedaj imeli. Želeli je, da dobi Logatec kak nadomestek za izgubljeno Idrijo in hirajočo lesno trgovino.

Nečuvana skrunitev o stankov padlih vojakov. Italijanski listi poročajo, da so karabinjerji našli v bližini Trsta več vreč kosti vojakov, ki so padli na bojiščih. Te kosti so bile namenjene za prodajo nekim tržaškim trždarjem v industrijske svrhe. Policija je aretirala več oseb, ki so že dalje časa pečale s tem vandalskim poslom.

Slovenske paralele se vendar otvorijo v Gorici in sicer za prvi in drugi razred na ljudskih šolah v Kapucinski ulici, v ulici Mamela in pri Sv. Križu. Za 470 otrok je pač 6 razredov veliko, veliko premalo. Kakor moremo konstatirati, da je vse to še veliko, veliko premalo, tako pa priznamo tudi odkrito, da nas veseli, da je vsaj narejen začetek.

Prve nove zvonove in sicer bronaste bodo dobile že letos v zasedenem ozemlju, telefare na Notranjskem: Slavin, Trnovo, Prem. Laška vladal jih da zastoj in tudi zastoj obesi v farni cerkvi in

vseh podružnicah. Ta lju-

bezen do naših cerkva se nam

čudna zdi. Morda, tako sodi-

mo, pa to po mirovni pogodbi

morajo storiti.

Vojaška dolžnost v novih italijanskih pokrajinah. Italijanski vojni minister je v parlamentu na neko tozadevno interpelacijo odgovoril, da se vojaška dolžnost na nove pokrajine ni mogla raztegniti preje, dokler prebivalstvo tamkaj ni imelo državljanских pravic. Sedaj, ko so nove pokrajine poslale v parlament svoje zastopnike, se pritegnejo tudi novačarji. Način novačenja se določi sporazumno s političnimi zastopniki novih pokrajin. Minister je izrazil trdno upanje, da se bodo "novi italijani"

Nagle smrti je umrl v Murški Soboti, kakor nam poročajo iz Maribora, g. Tone Vahtar, tajnik mariborske JDS. Zadnji čas je bival v Murški Soboti z namenom, da tam organizira JDS.

Zagonetn slučaj smrti. V Slapčincih so našli mrtvega 70 letnega prevzičkarja Košarja. Na vratu so našli odtise prstov kar je povzročilo sum, da je bil Košar zadavljen. Tudi glava je bila nekoliko pobita. Morilec zasledujejo.

Granata ubila tri otroke. V Zaplani pri Vrhniki so našle ženske na polju granato v podobni konzerve. Vseled malomarnosti posestnika Janeza Čuka je prišla granata v roke 7 letnemu Rudolfu in 5 letnemu Jošipu Tavčarju in 5 letni Mariji Križaj. Otrokom je pri igranju padla granata iz rok, eksplodirala in vse tri otroke ubila.

Roparski umor v Prekmurju V selu Mrtvarjevi v Prekmurju se je zgodil dne 8. avg. grozovit zločin, kojega žrtev je postal krošnjar Karol Kozina iz Zlebiča pri Ribnici. Omenjeni je istega dne okrog 10. ure popoldne prišel v Mrtvarjeve in se seznanil v ondotni gostilni z dvema vojakoma, ki sta se mu ponudila, da ga popeljeta po bližnji do ogrske meje, kamor je hotel iti v oddaljeni trg na semenj. Ob pol treh popoldne so se napotili vsi trije iz gostilne in odšli proti gozdu, oddaljenem par streljajev od vasi. Še predno so prišli do gozda, se je eden vojakov vrnil z izgovorom, da je pozabil v gostilni cigarete in da takoj pride za njima. Kozina in drugi vojak sta šla proti gozdu in zavila z vozne poti na stransko stezo. Tu je kmalu Kozina ostal zadaj in drugi vojak, ki je bil zadaj ga je dohitel. Naenkrat pa je vojak skočil preko njega nastavljal puško in ga ustrelil v glavo pod desno oko, nakar se je Kozina takoj zgrudil. Ko se je hotel dvigniti izi tal ga je še enkrat ustrelil v čelo nakar se je takoj zgrudil mrtev. Pri njem so našli vse njegove dokumente, med drugimi tudi potni list za Ogrsko in nekaj ogrskega denarja. Zmanjkala je ko likor se more dognati le ura, kojo mu je ropar s silo odtrgal da je konec verižice še ostal pri telovniku. Pokojnika so pokopali dne 18. avg. v Mrtvarjevcih. Bil je blaga duša, dober zakonski mož in skrben oče svojemu desetletnemu sinčku. Roparja so še isti dan zaprli.

Nesreče. Z vrelo mastjo se je polila po levi roki 14 letno Ivanka Orehek iz Vevč. Poškodba je težka. — Premogarja Ivana Hiršla iz Zagorja so stisnili vozički čez trehuh in ga močno poškodovali. — Z voza je padel v Dupljah 19 letni kočarjev sin Andrej Keršič in si je zlomil desno roko. — Voz je pri tislil ob zid v Zirovnici 54 letno dinarico Marijo Logar in jo teško poškodoval. — V Dolgi vasi na Kočevskem je eksplodiral bitom. Pri eksploziji je bil ranjen na obeh 13 letni Siegfried Sbašchnik sinček upokoje nega učitelja Sbašnika.

Umrl so v Ljubljani: Fran Kavčič, hiralec, 75 let. — Felicitas Kokalj, vdova mestnega učitelja, 70 let. — Ana Petek, posestnikova hči, 24 let. — Elizabeta Mikulič, posestnikova žena, 58 let. — Juro Holjevac rudar, 32 let. — Ivana Rotar prodajalka 40 let. — Heliodor Škulšin strok. nad., 15 let. — Pavel Wohlmuth, žel. strojnik, 44 l. — Ana Rijavec, tob. tov. delavka, 44 let. — Katarina Čern, vdova, 83 let. — Katarina Nučič, zasebnica, 79 let. — Uršula Strekelj, šivilja, 80 let. — Ferdinand Schmitt, trgovec in hišni posestnik, 79 let. — Marija Globočnik, kmetica, 48 let. — Albertina Lednik, zasebnica, 78 let. — Ivana Jereb, posestnikova žena, 56 let. — Mihael Terselič, hiralec, 85 let. — Ignacij Štepić, posestnik, 34 let. Marija Kralj, zasebnica, 70 let. — Marijeta Filipič, delavka, 79 let. — Matevž Zaletel, gostač, 47 let. — Angela Mohorič, kočarjeva hči, 20 let. — Jožefa Smrkolj, udova sodnega sluga, 72 let. — Pavlina Tome, dijakinja, 18 let. — Ana Mede, zasebnica, 82 let.

Rop v cerkvi. V župni cerkvi sv. Martina na Pohorju so v noči 8. in 9. avg. vlomili roparji in iz tabernakelja odnesli ciborij in monštranco ter iz zagrada 2 mašna keliha.

Avtomobilska nadloga. 16. avg. je knez Windischgratz v Trojanah smrtno nevarno povozil gluhonemega tesarja J. Korošca, kljub temu, da se mu je ta pravilno umaknil in je bilo to na vrh klanca.

KAKO SE OBVARUJEŠ TIFUSA IN GRIZE.

Bodi vedno snažen in umit; pred vsako jedjo in kadar prideš iz stranišča, si umij z vodo in milom roke; ne primi nikdar jedi z umazano roko. Sadje moraš vedno dobro umiti in olupiti predno ga zaužiješ, istotako moraš solato zelo dobro umiti. Pazi dobro na snago v hiši in okoli stranišča in gnojišča je treba večkrat na teden dobro posuti z apnom (živim). Ne hodi v hiše, kjer leži bolnik bolan za tifusom ali grizo, dokler ni ozdravljen in ni hiša

razkužena. Bolnik mora ležati vedno sam v svoji lastni sobi. V to sobo ne sme stopiti nihče drugi, kakor samo oseba, katere streže bolniku. V bolniški sobi mora biti vedno pripravljena a) posoda s tri odst. lizolove raztopline (2 žlici lizola na en kvort vode), v kateri se mora oseba, ki streže bolniku, vselej umiti roke, kadar se je dotaknila bolnika, postelje, nočne posode itd., b). posoda z živim apnom, katerega se primeša ena dobra pest odpadkom bolnika; kajti v blatu in vodi se nahaja največkrat povzročitelj tifusa in grize.

Vsi prebivalci okužene hiše morajo uživati samo kuhana jedila in piti samo prekuhano vodo. Pokončevati se mora muhe in drugo mrčes, katere prenaša kali od nesnage na človeka in jedi.

Zastave, bandere, regalije in zlate znake za društva ter člane K. S. K. J.

izdeluje
EMIL BACHMAN
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

Začimbe, zelišča in najrazmnožnejša

domača zdravila

katera priporoča mgr. Kneipp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEZDIR

P. O. Box 722, City Hall Station
NEW YORK CITY.

JUGOSLOVANI

kdor noče pozabiti svoje rodbine, svoje matere, mora sedaj njim poslati:

DENAR

predno pride hujša revščina in zima. Kadar pošiljate denar, obrnite se name za cenik. Jaz pošiljam

krone—dinarje—dolarje

po najnižjih cenah.

Prodajam šifarte. Opravljam vse bančne posle. Sprejemam denar na hranilne uloge in plačujem po 4% obresti.

EMIL KISS, bankir,

133 Second Ave., New York.

VAŽNO NAZNANILO.

Rojaki, ki nameravajo potovati v stari kraj in se želijo pozneje zopet vrniti, a ne bi hoteli po več mesecev čakati na potrebno dovoljenje od strani merodajnih oblasti, naj se nemudoma obrnejo na mene po tozadevna pojasnila.

ANTON ZBAŠNIK

Slovenski javni notar.

Corner 48th and Butler St. Pittsburg, Pa.

Najnovjša svetovna ura.

Ura, ki je predstavljala sliko, vsebuje najnovjšo iznajdbo pri žepnih urah v tem stoletju. Tukaj je zelo pomembna ura, nič večja od navadne ure in perfektno prava BUDILKA in drži pravi čas. Ali si morete zamisliti drugo ura, ki jo bi lahko nosili v telovniškem žepu? Ako se imate sestati nekje ob 3:15 minut popoldan, tedaj vredite ura na ta čas, minuto in ravno ob tem času vas bo ura opomnila na vaš sestanek. Mogoče želite malo zadremati pol ure ali uro časa bodisi doma ali kje drugje, po dnevi ali v noči, tedaj si vredite to žepno urico budilko in ona vas zbudi ravno ob pravem času. Ako želite dobiti vlak speči vašo kokoš, prepustite to gospej uri, katere bo pazila za vas na pravi čas kedaj ima to izvršiti. To je najlepše in privlačnejše narejena ura za ta denar. Vi sploh ne potrebujete druge ure budilke na vašem domu, ki bi vas klicala v jutro ako imate to ura. Ta ura je posebno trpežno in močno izdelana, je krasno posrebrnena in niklana, je 16 št. velikosti z odprtim obrazom na kazala, imma prve vrste 8 kamnov, švicarsko kolesje in je jamčena za dobo 25 let. Sicer je veliko več vredna kot je naša cena, ker pa želimo, da se ljudje seznanijo s to uro in našo trdiko smo se odločili prodajati jih po posebno nizki ceni za svoto \$10.75. Popolno zadovoljstvo je jamčeno ali pa vrnemo denar ako nam vrnete v 10 dneh ne pokvaženo uro nazaj. ZASTONJ onim, ki bodo poslali njih naročilo takoj, bomo pridjali poleg ZASTONJ, krasno pozlačeno verižico. Ne pošiljajte nam denarja vnapred, temveč samo izrežite ta oglaš in ga pošiljate nam pridenito zraven 20c za poštno in zavijalne stroške in kadar se vam bo prineslo uro in verižico na dom, morate plačati \$10.75. Torej ne odlašajte in pošiljate vaše naročilo takoj ker ta ponudba je omejena le za kratko dobo.

VARIETY SALES COMPANY, Dept. 351,

1016 Milwaukee Avenue CHICAGO, ILL.

SUHA ROBA.

Uredil Franc Milčinski.

LOŃAR MATEVŽ PRIPOMENJE

kako so se mu sprožile grablje in kako je potem v graščini delal križ.

Druegikrat sem bil šel grabiti listje /io pa ravno graščinske kroute preganjale zajce. Majhnu čakam, kaj se je zajec spustil name.

O pretetu ne bodi! De bi imel puško pri sebi!

Nesta?im grablje, že je počil.

Letim po zajca, pa je stal pri njem zelena krouta graščinska.

"Zajec je moj," sem dejal.

Pa je krouta brž name zarežala: "Kako se ti podstopiš strajlat naše zajce? V kajho s tabo!"

"V kajho ne grem," sem dejal. "Naj zame vaša krouta: ze zajtrk "dobro jutro," za jeeže no "počakaj," ze večerja "lahko noč", — ta krouta je zame pregaspaska. Gaspad, rajši odneham od zajca. Jast še vajdel nisem, da so grablje nebite."

Črez nekaj dnij je pa prišlu ravnu tista krouta krompir desetinit; mi je blu branilu zajca, pa tudi jast najsem pustil krampirja. Se je pa ujezilu pa šlu damu.

Drugi dan pa me pokličejo gnađljivi gaspad v graščinu in me z debelim očesom pogledajo "Ali se rajs braniš krompirjevo desetino odrajtati?"

"Gnađljivi gaspad, rajs."

"Zekaj je pa ne daš?"

"Zetu, de ne!"

"Neredi tukaj križ, de se puentaš!"

"V imenu Boga, de ne dam!"

"Tuekaj na papir neredi križ!"

"Kaj bom na popir dajlat ko so me oca učili po čelu."

Vajste graščina si je zmeraj kaj novega izmislila.

Ankrat so nam bili napovedali tlaku, de smo zemlj vkup nosili z vseh krajev in naredili hrib srajdi vrta. Zekaj? Zetu, de so potlej na hrib postavili hišico, da so krote kvartale v nji.

Sla sva enkrat z Anzljevem Matijcem iz Juerjeve bajte domov pa sva se vračala teku trudna, de naju najsu hotele noge več nositi, sva se pa usajla, in pred očmi sva imejla našo Veliko goro.

"Matevž," mi pravi Anzljev Matije, "pretetu so imajli opravi, prajden so vkup zvlajkli to goro."

"Kdo"? sem vprašal, "Matijček ali ne vajs, da je ves svajt pa tudi hribe ustvaril ljubei Bog z ano samo besajdo?"

"Pajdi, pajdi," odgovori, ta šembrana gaspada je bila napovajdala tlako, pa jih je neumni kmet znosil vkup. Ampak jest jih ne bi, jest bi se puntal.

"Na", sem djal, "sva že dva de se puntava zoper graščino".

Oče Matevž in sin Matije kaj sta doživela v majstu.

Matevžu so krstili sina za Matijca in je Matijec lepo ime, ne dosti manj postavno kakor Matevž, in je bil Matevž zadovoljen z imenom in s sinom tudi. In ko je bil Matije toliko dorasel, da je z očmi segal na mizo, ga je vzel oče s sabo v majsto, da se fantu razbistri glava.

Premerila sta majsto od dolnjega konca do goranjega, potrdila cerkev, obrekla, da nima jo pri bišah nič gnoja, in potem je povedal mali Matije, da se mu vidi majstu sila lačen kraj.

"Lahko je lačnu," je rekel oče Matevž, "ko nisi krouta od davi nič jajlu. Čakaj, greva južinat. Vajs ljubi moj lajpi sin, v majstu je vse drugače, kakor dama; odprte drži oči in napni usesa, de se kaj pokaže, de bo vajdel in znal, ko boš roubo o negavil po svajti! — Lej in po-

glej, zlata skledica se gueglje na palčki nad duerni! Vajs, skladica pomeni gostilno, notri bova južinala, seveda za denar, in pa nemško besajdo mraš znajti, hinderhonder taja pohrusten, drugače ti ne postrežejo. Le za mnaoj stopi, poslušaj in klobuek vzemi v roke!"

Vstopila sta skoz duri, ki je nad njima bingljala zlata skledica. Taka skledica že odnekaj oznanja, da se tukaj brije, češe in striže; tudi kri so puščali njega dni v tokih brivnicah in rvali zobe. Ali lončar Matevž tega ni vedel, pa mu ni zameriti — nihče ne ve vsega. Snela sta toraj vsak svoj klobuk in vstopila, da si okrepčata lačno telo.

Notri sta bila dva moška, gosposki oblečena, starejši in mlajši, zgovorno sta se klanjala hinder in honder.

Matevž je dejal: "Ljubi moj lajpi sin, tukaj si jemlji zglede, kakšne vladajo svajti manire!" — pa že sta ga prijazna dva gospoda posadila v širok stol, mignala sta mu in kimala, eden z desne, drugi z leve, in ga izprševala hinder in honder.

Matevž je bil izkušen po svetu in ni bil v zadregi za odgovor: pokazal je na usta, da bi rad kaj za pod zob zase in za lepega svojega sina. Pa so se čuda hitro sukali v tej gostilni. Komaj je Matevž pokazal, kaj bi rad, že ga je držal mlajši gospod za glavo, že mu je segel starejši s kleščami po zob in skrip in rsk — izdri mu ga je.

Take južine ni pričakoval Matevž — še mu je bila ljubša ona v graščinski kehi. Nak, kar sit je bil, in je hitel in vstal, da mu ne bi stregli še naprej. Ozrl zgrabil strah, da pridejo s kleščami še čezenj, zatulil je kakor zver in v diru se pognal iz čudne gostilne, kjer pitajo ljudi s kleščami mesto z žlico.

"Krouta je mladu, zgubilu se mi bo po majstu," se je zbal oče Matevž in jo je ubrisal za si nom, niti ni utegnil vprašati, koliko znaša račun, in sta bežala, da sta se dobila šele zunaj majsta na mostu.

Na mostu sta se odduškala.

Matevža je bolela čeljust, na basal si je pipo in jo nažgal, da si prežene bolečine. "Vajs, ljubei moj sin," je dejal, nemška besajda čudnu poljače ukažeš južino, ti izdero zob, če pa rečeš, de ti izdero zob, ti postrežejo z južino. Tu si zepomni fant, ti pride še k pridru, ko boš z robo hodil po svajti! — Glej ribice, kako se igrajo!"

"Oče," je svaril Matije, pipa vam bo padla v vodo."

"Ne bo", je rekel Matevž. Pa ko je zinil besedo, res mu je pipa smuknila izmed zob in pljusnila v vodo."

Popraskal se je Matevž po glavi in žalosten pljunek poslal za vajeno pipo.

Sla sta mole naprej. Pa ko sta bila za streljaj od mosta, je vprašal oče Matevž sina Matijca: "Ljubi moj sin, po pravici mi povaj, kaku si vajdel, da mi bo pipa padla v vodo! Pozna se ti, da si bilu v majstu: v majstu se glava bistri!"

Toko ju je pripeljala pot zopet v kraje, kjer so ljudje odzdravljali po domače.

Na hiši je bil naslikan vinski grozd, tja noter sta jo mahnila Oče je naročil, gospodinja se je zasukala, kmalu je prinesla vsakemu par v mehko kuhanih jajce. "Oče, slišite," je rekel sin "v temle jajcu je pa pišče!"

"Krouta, tiho bodi!" ga je zavrnil oče. "Če sliši gospodinja, brž zerajta nemestu jajca celega piščanca!"

Drugi dan je jast potlej v majstu, ko boš roubo o negavil po svajti! — Lej in po-

(Nadaljevanje s 4. strani.)
najbližjemu zdravstvenemu zavodu.

Kako se zdravi.

Ravnajte se po zdravnikovem predpisu.

Ako ste doznali, da imate tuberkulozo, pojdite v sanatorij. Karkoli storite, ne rabite srbati proti jetiki, oglašeni po časopisih. To je vse prevara.

Počitek, sveži zrak, dobra hrana, veselo razpoloženje in dobre navade so edino zdravilo proti jetiki. Poskrbite za dobro kombinacijo vseh teh starih stvari, in ozdravili boste, ako ste pravočasno začeli.

Vaše lokalno društvo za boj proti jetiki ali tuberkulozi vam utegne pomagati.

Vprašajte jih kako se naj uspešno borite za svoje zdravje. In ne sledite nasvetu nikogar, razun vašega zdravnika in tega društva.

Jugoslav Section
Foreign Language Information Service.

DVE ŽALOSTNI IN SMESNI.

Gorica, 9. avg. 1921.

Da boste vedeli, da imamo do volj humorja, to-le: V Štandrežu pri Gorici so dozdali hišo. Kot po navadi so postavili na njo mal mlaj, na katerega je vrgel neki delavec star rdeč rokav, ki ga je našel nekje na smeteh. Da je mlaj nevaren, vemo že iz raznih procesov, rdeča barva pa tudi ne diši preveč po fašistih. Občinski komisar je planil in odredil vse potrebno. Vršile so se preiskave. Prišlo je 20 fašistov, zlezlo na streho in odneslo rdeči rokav. V kakšen namen ga bodo hranili, ne vemo.

Druga je ta-le: Na slavnosti v Števerjanu so zaigrali tudi "Hej Slovani!" Navzoči volhun, orožnik, slovenske krvi, katerega ime in pokolenje nam je znano, četudi se skriva, je pesem prepovedal, češ, da je himna. Poslanec Šček, ki je bil navzoč, je proti temu protestiral in govoril z "maršalom", ki si je dal dopovedati, da ta pesem ni kaka "Bože pravde", ampak navadna pesem in jo je pustil še enkrat zaigrati in peti.

Sedaj smo pa izvedeli, da se nahaja ta "maršalo" v disciplinarni preiskavi radi te pesmi, dasi se ni pregrešil v svoji službi popolnoma nič. Seveda, gospod volhun, sin nekega — sramujemo se izreči — učitelja, je bil v svoji efijaltski aytoriteti žaljen, zato ga je naznanil. To je najžalostnejše.

NE PREKORAOITE MEJE

Ako ste prekoračili mejo hitre vožnje vas sodnik obsodi. Ako ste prekoračili mejo pri življenju hrane, vas obsodi vaš želodec. Ako ste zavžili preveč in nepravne hrane se počutite slabo v splošnem ste utrujeni in ne veseli vas nobeno delo. Želodec je nezmožen vršiti svojo dolžnost, in vaša dolžnost je, da istega zopet spravite v dober položaj. Najboljša pomoč za to izvršiti je Trinerjevo krenko vino. Ta izdelek bo uredil vašo notranjščino brez da bi kaj občutili na telesu pomaga prebavi in slasti do jedi. Kot dobra tonika za ozdraviti nervoznost, vom prežene nemir, boječnost in zaspanost, izboljša ves organizem in vas upostavi zopet v dober položaj. Vprašajte vašega lekarnarja ali trgovca z zdravili tudi za druge Trinerjeve zdravila. Za revmatizem, ki se tako rad pojavi v tej sezoni, kakor tudi za trganje po živcih mišičevju in tako dalje; za vse slične bolezni je Trinerjev Liniment najboljša pomoč. Mr. V. Vietti nam je pisal iz Redding, Cal., sledeče:—Avg. 4. 21; "Jaz sem preiskusil Trinerjev Liniment in priznam, da je to najboljši pripomoček za povrnitev zdravja, kolikor sem jih še rabil do sedaj. Jaz ta zdravilo priporočam vsem mojim prijateljem."

(Advertis).

Nervozna, slabost, žene.

ki trpi na bolečinah v križu, v boki ali na straneh, na senzaciji, ki tlačijo človeka k tlom in dela v spodnjem telesu težo, na glavobolu in nesredu pri naravnih funkcijah, doba od pomoči, ko vzameje

Severa's Regulator

(Sever's Regulator). Priporočen je za zdravljenje tistih posebnih lastnosti neredov in hiranja, ki so jim podvržene ženske. Dobite ga pri svojem lekarju še danes. Cena \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Našim jugoslovanskim odjemalcem in prijateljem.

Zadnji mesec smo izplačali \$17,000.00. Ali ste vi prejeli vložnikom. Ali ste vi prejeli svoj delež? Če ne, otvorite pri nas hranilni račun in svoj delež boste dobili pri prihodnjem plačevanju obresti.

Kar se tiče slabih časov je znano, da je obzorje najbolj temno baš pred solnčnim izhodom; tako je tud s trgovino neposredno pred izboljšanjem iste

Mi bi radi izvrševali tudi vaše bančne posle; pri tem vas zagotavljamo, da bomo vse nam poverjene stvari skrbno in vestno izvršili. Vaš domačin, g. J. Osbolt je pri nas zaposljen da vam lahko postreže; obracajte se torej nanj.

First National Bank CHISHOLM, MINN.

Odprto dnevno od 9. do 3. Ob sredah tudi zvečer od 7. do 8. Ob sobotah so uradne ure samo do 1. popoldne.

UGODNA PRILIKA.

Pozor rojaki, ki potujete v staro domovino!

Podpisani prodam svoje lepo posestvo v Purgi št. 5 pri Črnomlju na Dolenjskem, Jugoslavija. Cena je dvatisoč dolarjev.

Več o tem se poizve pri lastniku:

JOSIP POŽEK,

317 Fulton St. Mohawk, Mich.

ZENITNA PONUDBA.

Zelim se poročiti s Slovenko ki je približno moje starosti, bodisi dekle, ali vdova. Jaz sem vdovec star 46 let, ter imam četvero otrok; najstarejši je star 12 let, najmlajši pa 5. Imam stalno delo, nekaj prihranjenega denarja in lasten dom.

Katero veseli naj mi piše, ter pošlje svojo sliko.

Josip Požek,

317 Fulton St.

Mohawk, Mich.

ALI STE ŽE POSKUSILI ROYAL MALT EXTRACT?

Ako istega ne dobite pri Vašem trgovcu, pošljite nam svojo ime in naslov, ter priložite naročila \$3.00, nakar Vam bomo poslali tri konve (cans) poštne prosto. Posamezne konve veljajo \$1.25

V zalogi imamo dve vrsti ekstrakta za varenje domačega piva:

Royal Malt Extract in Royal Malt Hops (slednjega ni treba piva: Royal Malt Extract in Royal Malt Hops (slednjega ni treba vreti). Pišite na:

BUTTLER & STEWART

Western Branch.

1326 Glenbourne Ave

Chicago, Ill.

NAZNANILO IN PRIPOMOČILO.

Važno za vse prijatelje domače kapljice!

Slovencem in sploh Jugoslovonom širom držav s tem uljudno naznanjamo, da se je pred kratkim tukaj v Sacramento, Calif. ustanovilo novo in prvo slovensko podjetje za prodajo in razpošiljanje vsakovrstnega kalifornijskega grozdja, samo na debelo (v vagonih, ali celih karah). Letos je letina v kalifornijskih vinogradih izborna in grozdje fino.

Mi pošiljamo vsakovrstno ZRELO grozdje samo na debe-

lo (V KARAH). Dasiravno imamo po nekaterih naselbinah še svoje zastopnike, vendar bi radi slišali kaj se iz drugih naselbin od njih, ki se letos za fino grozdje zanimajo. Grozdje absolutno ne bomo preje razpošiljali, dokler DO CELA NE DOZORI. Mi prodajemo grozdje tako po ceni, kot ga KUPUJEJO razni drugi veletrgovci in prekupci sami. Mi imamo namreč za to ugodno priliko. Pišite za pojasnila in ceno na:

W. L. PREDOVICH & CO.

224 Calif. Fruit Bldg.

Sacramento, Calif.

THE DOLLAR SAVINGS BANK

BRIDGEPORT, OHIO.

Glavnica \$50,000.00

Prebitek \$50,000.00.

Pod nadzorstvom države Ohio, ki je tudi naša vlagateljica. Plačujemo po 4-odstotkov obresti pri hranilnih vlogah.

Posebno pozornost dajemo tujcemskemu oddelku.

Bodite previdni z denarjem!

Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj prej, je sedaj potreben ta opomin, kajti vedel večje množine denarja med ljudstvom delaju spekulante velike dobičke z onimi, ki jim gredo na limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilno vlogo

po 3 odst.

ki jih pripisemo k glavnici ako jih ne dvignete.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica federalnega rezervnega sistema.

Pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni mešetarji nastavlajo sedaj kronam visoke cene, ker se hočejo okoristiti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim ognja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam ji bomo shranili brezplačno

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000.00

Prebitek \$360,000.00

VELIKA RAZPRODAJA ČEVLJEV.

Vaš prijatelj Philip Denmark Vam sedaj ponuja vso svojo zalogo najboljših čevljev po jako znižani ceni vsled tega, ker bo odprl novo trgovino. Ne pozabite naslova:

5213 Butler St., Pittsburgh, Pa.

FIRST

NATIONAL BANK

Established 1857

Ako potujete v staro domovino

boste našli v svojo lastno korist, da nosite svoj denar v obliki

Potniških čekov

Traveler's Checks.

na katerih je označena svota, koju želite vzeti v AMERISKIH DOLARJIH. Ti čeki—kadar vnovčeni v Evropi—bodo zavarovali in tvorili njih celo (polno vrednost v evropskem denarju).

Potniški čeki so POPOLOVOMA VARNI in vas varjejo pred izgubo ali tatvino denarja. Te čeke ne more nihče drugi zamenjati, kot VI SAMI!

KUPITE TOREJ VAŠE POTNISKE ČEKE V TEJ BANKI.

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

DIM.

Poljaki spisala Marija Konopnicka.

Preložil Fedor Gradišnik.

(Konec.)

Dim, ki se je debelo dvigal proti nebu, je bil ogenj, metal je miriade isker okrog sebe.

Plameni so razsvetljevali nebo in metali svoje reflekske daleč, daleč v modro daljavo!... Vdova jih je zamišljeno opazovala.

Iz tega premišljevanja jo je vzbudilo žvižganje kosa, ki se je zbudil vsled jasne, iz tovarne prihajajoče luči in pričel žvižgati. V sobici je postalo vselej. Če je stal na nebu mese, tedaj je ugasnil ognjeni svit pred njegovimi milimi žarki.

Šele pozno v noč je prišel sin domov; že na pragu je zaklical:

"Mati, jesti...!"

Z močnim in zdravim mladencem sta se povrnila v hišo veselje in življenje. Takrat ni jedel tako urno, odgovarjal je materi, ki je izpraševala to in ono, potem pa se je iztegnil in zazehal. Celo kos ga ni več zaval.

"Pojdi spat, sin moj, pojdi spat!" je dejala mati in ga ljubezljivo pogladila po laseh. "Jutri moraš zopet na vse zgojaj vstati!"

"Saj že grem, mati!" je odgovoril z zaspanim glasom; "tako utrujen sem, da ti ne morem povedati!"

"Ne pozabi na molitev, sin moj!" ga je opomnila.

"Da, da, mati."

Poljubil ji je roko, pokleknil ob svojem ležišču, povsili glavo in urno poluglasno začel moliti očenaš; večkrat je prekinilo njegovo molitev glasno zehanje, potem si je trkal na prsa, se prekrizal, se urno slenil in se vrget na svoje trdo ležišče.

Kmalu nato se je slišalo globoko dihanje, dočim je starka še vedno molila, kleče pred podobom Marije. Slednjič je ugasnila luč in tudi kos je že zaspal; vse je postalo mirno, da bi se jutri na vse zgodaj zopet prebudilo.

S prebujenjem je bil vedno križ. Vdova je spala kratko spanje starosti, ki si menda ahranjuje ure spanja pred večnim spanjem.

Iz tega spanja se je prebudila po prvem petelinovem klicu, dolgo pred prvim žvižgom v tovarni. Vstala je, hodila po sobi semintja, pripravila za jutro za sina in molila jutranjo molitev. Jutranja zvezda je svetila jasno in bleščeče v sobico, ravno na obraz spečega. Mati ni mogla premakniti pogleda od tega obraza, bila bi že zbudila svojega "edineca", a njegovo globoko spanje jo je od tega zadrževalo.

"Pustim ga še nekaj časa", je šepetala, "naj si mlada kri še počije..."

Šele ko se je oglašil hreščeči žvižg izpuščne pare, je zaklicala:

"Marcij! He!... Marcij! Vstani, sin moj! V tovarni že žvižga!"

Sin se je obrnil k steni.

"To je kos..." je mrmljal poluglasno.

"To ni kos; v tovarni žvižga!"

Iztegnil se je, potegnil odejo preko glave. — Mati pa ni odnehala. Ponočna straža je nehala, kurjač je moral biti prvi na svojem mestu, še pred drugimi delavci. To se je ponavljalo cel teden, ne izvemši nedeje.

Nekoč pa, še dolgo pred jutrom, se je mladi mož z groznim obrazom dvignil s svojega ležišča. Mati je bila v trenutku pri njej.

"Kaj ti je? Kaj ti je, Mar-

cij!" je vskliknila.

On ni odgovoril. Pogledal je s široko izbuljenimi očmi; usta odprta, mrzle potne kaplje na čelu. Na prsih odprta srjaca se je dvigala in zopet padala vsled močnih, skoraj slišnih srčnih utripov.

Mati ga je objela.

"Kaj ti je, otrok moj, kaj ti je?" ga je vpraševala in ga pritisnila k sebi kakor mlhno, de-
te.

Dolgo se ni mogel pomiriti. "Nič, mamica," je dejal slednjič z očitno napornostjo.

"Nič... Sanjalo se mi je... da... me je zadela strela!"

Mati je obstrmela. Na zunanjo ostala mirna. Hotela je govoriti; a glas ji je zastal. Okamenel in trd, z groznimi očmi, je sedel na svojem ležišču.

"Blisk, mamica," je dejal tiho in jecljaše, "tako rdeč, grozen, kakor zunaj! Zadel me je v prsa, mati... strašno... tako rdeč..."

Obstal je in dihal težko.

Mati je prišla počasi k sebi. "Toda Marcij!" je dejal in mu božala vroča lica. "Kaj je na tem! Sanje so kakor pene! Bog obrne vse na dobro! Bodi miren, sin moj!"

On pa se je tresel po vsem telesu; vsedla se je k njemu, položila njegovo glavo na svoja prsa in jo zibala v svojih rokah, kakor bi bil malo dete.

Slednjič se je pomiril in se zgrudila na ležišče.

"Pojdi spat, mati — pojdi, vlez se... Zaspim zopet..."

A zaspal ni zopet, ležal je iztegnjen, s široko odprtimi očmi je zrl na ugašajoče zvezde.

"Zakaj ne spiš, sin moj?" je vprašala.

"Ne morem, mati!" je odgovoril tiho z žalostnim glasom. Vstala je in se vsedla k njemu.

"Ne razburjaj se, otrok moj," je dejala, "ne boj se! Usmiljeni Bog vendar ne pošilja svojih bliskov zato na zemljo, da bi umoril ubogi stari materi njenega edinega sina!"

Tega sveta mati ne dopuščala. Ali veš, kaj pomeni blisk, če o njem sanja mladenič ali deklica?... Porok!...

Vidiš, to pomeni blisk... Saj imam sanjsko knjigo, potem bom to vendar vedela!"

Dejala je to smehljaje, skoraj veselo, in ga je pogladila z velo roko po čelu. Božala mu je lase in mu prijazno govorila, dokler je bil miren in se je začel smehljati.

"Torej te sanje pomenijo poroko!" je vprašal.

"Seveda, samo to! Poroko, veselo pokoro!"

Mladi mož je pomislil; čez nekaj časa je dejal:

"Vstanem, mati..."

"Vstani, sin moj... Skuham ti zajutrek in pozabiš na hude sanje". Postalo mu je v resnici boljše, da to jutro je bilo veselje v sobici kakor sicer, kajti mladi mož je imel dovolj časa, zato je žvižgal pesemco za pesemco, kakor za stavo s kosom. Ptič je postal hripav, in ko je prišla na vrsto pesem o Zorji, ki je hotela na vsak način nabirati jagode, je žvižgal žalostno, kakor da bi kdo pel skozi nos. Marcij in mati sta se smejala; veselo sta se ločila. Ko je odšel, je stala mati pri vratih in prisluškovala oddaljujočim se korakom. Koraki so bili lahki, elastični — bile so pač mlade noge. Celo črvice stopnice niso škripale kakor no navadi. Šele ko je mladenič z močjo zaprl vrata za seboj, je zadrželo materino srce v brezmejni boli. Odmev je bil tako vohel, tako pod-

zemsko prašen. Hitela je k oknu in zrla za sinom, korakal je lahko in urno, glavo pokonci.

Ko bi moral vstopiti v tovarno, se je obrnil in pogledal kvišku. Morda k oknu, morda samo tako pred se.

Trenutek nato se je dvigal debel črn dim iz dimnika.

Čas je potekel. V lično pospravljeni sobici je zavlada mir. Stara ura s kričečo rožo na sprednji strani je tiktakala trudno na steni, kos se je bojeval s svojo hripavostjo in je poskušal vesele pesmi, starka pa je ogledovala svoje praznične obleke; morda je mislila na sanje svojega sina!...

Nakrat je zadonel strašen hrušč.

Stene so se stresle, kamenje in prah je bruhnil iz dimnika. Okno je izpadlo s silnim ropotom. Neizmeren goreč stebel dima se je dvignil proti nebu. Opeke in celi kosi razpadlega dimnika so leteli v zrak. Soba je bila čisto razsvetljena od plamena. Starka je stala kakor priklenjena. Iz tresočih se ust se ni izvil nobeden glas. Sivi lasje so se zježili nad čelom, široko izbuljene oči so strmele z izrazom brezmejne groze v svet!...

Morda ni slišala silnega vpitja, ki je donelo s ceste!...

Kurjač je ubit! — — —

Dolga, dolga leta so videli starko sedeti ob istem oknu; a kalnim, okamenelim očesom je zrla na dimnik tovarne in na dimniški stebel.

Dim pa se ni več izpreminjal v različne oblike, imel je vedno nega nepozabljenega sina. Dvignila se je s sedeža in je iztegovala svoje suhe, vele roke za njim. Toda prikazen je izgnila v modrem zraku!...

Ljudje s kilo.

Na tisoče ljudi z utrganjem (kilo) si lajšuje trpljenje s tem, da nosijo in rabijo STUARTOVE umetne PRELEPLJIVE PLAPAO PODLOGE (blazince). Vrzite torej proč voj stari kilni pas. Ne nosite več jeklenih al gumijastih trakov, ki vas tisiijo in tudi lahko vbodejo. Naj Vam mi dopošljemo za poskušnjo eno.

VRZITE PROČ SVOJ KILNI PAS.

Ne računamo za isto ničesar. Naj vam dokažemo številno slučajev, kaj so PLAPAO PODLOGE za druge že dobrega storile. Pišite po našo knjigo o utrganju (kili), tam boste mnogo zvedeli o tej neprijetni bolez-

ni. Mi imamo zapriščena spričevala in zahvalna pisma iz vseh delov države, kjer je dokazano, da so PLAPAO PODLOGE najboljše in da so že mnogim kilo odpravile. NE ODLA-SAJTE IN NE ČAKAJTE minute več. Pošljite nam svoje ime in naslov SE DANES. Mi Vam bomo takoj poslali a poskušnjo in ZASTONJ eno PLAPAO in knjižico o utrganju. Naslov: PLAPAO CO. 3266 Stuart Bldg St. Louis, Mo.

KRIZA.

Zaradi obstoječe krize v ameriški industriji bo to jesen odpotovalo v stari kraj veliko takih rojakov, ki za enkrat niso mislili na odhod.

Oni rojaki, ki gredo sedaj v stari kraj in se v teku šest mesecev vrnejo v Ameriko, niso smatrani za nove priseljence in jim zato ameriške oblasti ne delajo nikakih ovir pri povratku.

Oni, ki potujejo v stari kraj, najboljše store, ako slede onim številnim rojakom, ki so do sedaj potovali skozi našo trdtko in so bili skozinsko zadovoljni z našo postrežbo, o čemer pričajo mnoge zahvale in zahvalna pisma.

Pišite po naš vozni red parnikov in druge potrebne informacije o potnih listih itd.

Ravno tako se obrnite na našo trdtko, kadar pošiljate denar v stari kraj. Naše cene so med najnižjimi ako ne najnižje.

Tudi se obrnite na nas, ako imate kak drug posel s stari krajem in gotovo boste zadovoljni z našo postrežbo.

ZAKRAJSEK & ČESARK
Slovenska banka.

0—9th Ave. (med 15. in 16. St.)
New York City.

PRISELJEVANJE V AMERIKO UTEGNE BITI POKVEDANO.

Kdor hoče dobiti svojec v Ameriko, naj si da hitro pri meni narediti potrebne listine, tako da oseba v starem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata prej kot mogoče.

Za slučaj neuspelosti ali za kasnelosti prošnji povrnem denar.

MATIJA SKENDER
Javni notar za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler St.
Pittsburgh, Pa.

LORAIN, O.
Telefon: 7116

CLEVELAND, OHIO
Bell Tel. Prospect 2229-R

Mihael Malovrh

SLOVENSKI ODVETNIK.

naznanja otvoritev svojega odvetniškega urada.

3008 GROVE AVE.
(vokal Grove in 30. St.)

LORAIN, OHIO.

in se priporoča rojakom Sloven-
cem ter br. Hrvatom za izvrše-
vanje vseh odvetniških poslov.
Osobito se priporočam cenj.
članstvu K. S. K. Jednote, koje
sem tudi jaz član.

Uradne ure: 9 A. M. 4 P. M.
in zvečer od 7. ure do 8. ure, ob
sredah, četrtkih, petkih in sobo-
tah.

Na domu, 1394 East 44th St.
Cleveland, Ohio, vsak ponedeljek
in torek vsak čas.

Največja, najstarejša in najbolj znana zavarovalna družba v Jolietu je

OLIVER REALTY COMPANY,

urad v II. nadstropju Heggie Building, Joliet, Ill.
Mi prodajemo pod zelo ugodnimi pogoji hiše, lote in zemljišča.

Mi dajemo posojila na zemljišča in posestva.
Mi zavarujemo hiše proti ognju in požaru.

Mi prodajemo varne mestne, okrajne in državne bonde, ki Vam donšajo po 6 odst. čistih obresti. Denar v bondih je najboljše investiran.

Pri nas je nastavljena kot blagajničarka Vaša rojakinja gđc. Elizabeta Grahek; ž njo se lahko domenite v svojem lastnem rodnem jeziku v vseh zadevah. Priporočamo se torej Vaši cenj. naklonjenosti.

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO!

IZUMITELJI.

Pišite po našo knjižico v zvezi iznajdb in patentov. Knjižico vam pošljemo zastonj.

Za točno, ekspertno in zanesljivo rešitev vašega patenta pišite nam, ker smo patentni odvetniki in imamo že večletno skušnjo. Nihče drugi se bolj ne razume na patente kot mi.

V vašo korist pišite še danes po našo Slovensko-patentno knjižico.

A. M. WILSON, Inc.
Registered Patent Attorneys.
315 Victor Bldg. Washington, DC

POZOR!

Slovenci in Hrvati v Chisholm, Minn., in okolici.

Kadar želite uložiti denar na hranilno ulogo ali čekovni promet, zavarovati vaše poslopje ali poslati denar v staro domovino, obrnite se na stari in zanesljivi

Miner's State Bank

Chisholm, Minn.

Frank Gouze, Slovenec, je blagajnik banke n vse vašo trgovino lahko odpravite v materinem jeziku.

"Točnost", "Varnost" in "Postrežba" je naše geslo.

Slavna društva K. S. K. J., pozor!

Vse tiskovine, kakor pisarni papir, kuverte, nakaznice, pobotnice, bolniške liste, društvena pravila i. t. d., dalje vse tiskovine pri prirejanju veselice, kot vstopnice, veliki, srednji in mali plakati, se izdelajo hitro in lično kakor tudi po zmerni ceni v naši tiskarni, ki je največja in najmodernejša slovenska unijska tiskarna.

Slavnim društvom preskrbimo na željo prestavo pravil iz slovenskega na angleški jezik.

Kadar torej rabi vaše sl. društvo kaj tiskovin, obrnite se do nas. V naši tiskarni se tiska "Glasilo" K. S. K. J.

AMERIKANSKI SLOVENEK
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zanesljivo in hitro

poskrbuje denarna izplačila v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER
STATE BANK

82 Cortland St., New York, N. Y.

Rojaki, poslužujte se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega zaklada.

Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA".

— ZA —
FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejša na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenomada za brke in brado; kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolnoma odstrani; rumnatizem v 6ih dneh popolnoma odzdravi. Bruslontinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni; rane opekline, potne noge in za druge bolezni imajo uspešno zdravilo. Pišite takoj po cenik in Kalendar in Knjižico za leto 1921, kar pošljem zastonj. Pošljite marko za 5c za poštino. Knjižica velja v potrebi več kot \$10.

JAKOB WAHČIČ, 6702 Bonna Avenue N. E.
CLEVELAND, OHIO.

Denar v stari kraj

500 kron za	\$ 3.10	100 lir za	\$ 5.20
1000 kron za	\$ 5.80	500 lir za	\$24.00
10000 kron za	\$56.00	1000 lir za	\$47.00

Denar prejemamo v poštnem money orderju ali bančnem draftu. Izdelujemo tudi vsakovrstna notarska dela za tukaj in v stari kraj kot: pooblastila, prošnje, pobotnice kupne in druge pogodbe. V vsakem oziru se obrnite za pojasnilo na

MLADIČ & VERDERBAR,
1334 W. 18th St. Chicago, Ill.

Največja slovenska banka v Ameriki

V 3 TEDNIH POŠLJEMO

denar v stari kraj in Vi dobite v roke potrdilo (pobotnico) z lastnorodnim podpisom prejemnika v teku

6 TEDNOV VSEGA SKUPAJ.
Denar pošljamo po dnevnem kurzu, ceneje, nego ga ima kedo drugi.

Naša banka je DRŽAVNA BANKA, vsled česar nam lahko brez strahu zaupate Vaš denar.

Prodajamo šifkate za vse parobrode. Dobavljamo potnike iz starega kraja; izdelujemo potne liste (pose) in vse drugo, kar je potrebno za pot v domovino ali iz domovine v Ameriko.

Pišite nam za vsa pojasnila v svojem materinskem (slovenskem) jeziku.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK
436 WEST 23 STREET. NEW YORK, N. Y.

Glavnica \$100,000.00. Rez. fond \$30,000.00